

משרד הרווחה
והשירותים החברתיים

חוזר המנהל הכללי

הודעות • הוראות • החלטות • מידע

ס"ז 178

סיוון תשס"ז

מאי 2007

תוכן העניינים

=====

3	דבר המנכ"ל
5	1. הפניית פעוטות שאינם זכאי חוק למעונות יום שיקומיים
8	2. פרס רקנאטי-צייס-רש"י, לעובד הסוציאלי היום - הגשת המועמדות לפרס
9	3. זוכי פרס חזני לשנת תשס"ז-2007 לזכרו של שר הסעד מיכאל חזני
	4. מאגר מידע - נתוני יסוד אודות משפחות מטופלות - הוראה 1.19 (עדכון).
	5. חישוב הכנסות לעצמאיים - הוראה 1.23 (עדכון)
	6. תיאורי משרות במחלקות לשירותים חברתיים - הוראה 2.4 (עדכון)
	7. נשים מוכות יחסי גומלין בין הקהילה למקלט לנשים מוכות - הוראה 3.8 (עדכון).
	8. חוק הטיפול בחולי נפש התשמ"א-1991 - הוראה 3.26 (עדכון)
	9. חוברת תעריפים.

לבעלי אוגדני תע"ס

יש להפריד דפי הוראות התע"ס בסוף החוזה,
להדקם ולתייכם באוגדן התע"ס בפרק המתאים.
את חוברת התעריפים יש לתייק בשלמותה
בתחילת האוגדן.

אל: ראשי ערים, ראשי המועצות המקומיות, ראשי מועצות איזוריות
עובדי המשרד,
עובדי המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות,
עובדי המסגרות השונות ע"י המשרד

מכובדי,

ביום 15.4.2007, נכנסתי לתפקידי כמנכ"ל משרד הרווחה והשירותים החברתיים. אני
רואה בתפקיד שליחות לאומית ממדרגה ראשונה.

על שולחני הונחו במידית נושאים רבים העוסקים בבעיות חברתיות, החל מהגיל הרך
ועד זקנים, הנושאים הללו דורשים טיפול מערכתי, עמוק ונרחב. אני מקווה, כי השר
הרצוג ואני נוכל לשנות, לשפר ולפתור חלק מהמצוקות הקיימות, כל זאת אך ורק
בסיוע ודחיפה של עובדי המשרד, הרשויות המקומיות והמסגרות המקצועיים
והמסורים.

בעקבות ההסלמה באזור שדרות ויישובי עוטף עזה, הנחנו את גורמי הרווחה השונים
לפעול ביתר שאת ולהעניק לתושבים את השרות המסור, והמקצועי ביותר שניתן
לתת. מדינת ישראל כמדינת רווחה מחוייבת לעשות כל אשר ניתן בסיוע ועזרה
לתושבי שדרות ויישובי עוטף עזה.

עם כניסתי לתפקיד מינה אותי השר, לשמש כיו"ר וועדה בין משרדית למתן פתרונות
למצוקת ניצולי השואה. התחייבנו בפני השר והממשלה כי הוועדה תסיים את
עבודתה בתוך חודש ימים. לאחר עבודה מרוכזת ומאומצת, הוגש הדו"ח הסופי לשר
הרצוג. בימים אלו, אנו פועלים רבות ליישום הדו"ח, תוך מאמץ לרכז ולאתר מקורות
תקציביים, הן מתוך תקציב המדינה והן מתוך מקורות חיצוניים. מאז קום המדינה
לא ניתן מענה מלא והולם לבעיית ניצולי השואה, כולי תקווה כי כעת נוכל ולו במעט
לתקן עוולות אלו.

כחלק מהתארגנות לדיוני התקציב התכנסה הנהלת המשרד הבכירה, לדון ביעדי
המשרד לשנת 2008. הדיונים הללו נועדו בכדי לסייע בפיתוח תוכנית עבודה כוללת

אשר מושתת על היסודות המוצקים שקיימים במכבר בצירוף חדשנות, יצירתיות ומקוריות. בסיום התהליך יובאו יעדי המשרד לדיון ואישור אצל השר הרצוג.

זהו המקום להודות למר משה שיאון המנכ"ל היוצא, ולהביע את הערכתי והוקרתי על פעילותו בקידום שירותי הרווחה לאזרחי המדינה וכן על קבלת הפנים לה זכיתי בעת כניסתי לתפקיד.

אני מאמין כי המשרד, בהנהגתו של השר חה"כ יצחק הרצוג, יקבל תנופה, חדשנות ומיצוב הולם ומכאן כי לרבים מאזרחי מדינת ישראל תבוא התקווה.

אני שמח וגאה לכהן כמנכ"ל המשרד, דעו כי דלתי פתוחה לפניכם.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

י"ד בסיון תשס"ז

31 במאי 2007

1. הפניית פעוטות שאינם זכאי חוק למעונות יום שיקומיים

=====

(1) משרד הרווחה והשירותים החברתיים הגיע להסדר עם משרד האוצר שעל פיו יוקצו כ 120 מכסות ייעודיות במטרה לאפשר שילוב במעונות היום השיקומיים של פעוטות בעלי עיכוב התפתחותי ניכר, שאינם זכאים לגמלת ילד נכה מהמוסד ביטוח לאומי, ולא הוכרו 2 ע"י ועדת אבחון של האגף לטיפול באדם המפגר.

(2) אמות המידה להקצאת המכסות יהיו לפעוטות בני שנה עד 3 שנים העונים על התנאים הבאים:

2.1 פעוט מעוכב התפתחות ביותר מתחום אחד, אשר מדד ההתפתחות המשוקלל שלו עומד על 55 נקודות DQ ומטה (לפי מבחן ביילי או מבחנים דומים, על סמך דו"ח התפתחותי ממכון מוכר להתפתחות הילד)

2.2 פעוט שאינו מאושר כבעל זכאות על ידי מוסד לביטוח לאומי או על ידי האגף לטיפול באדם המפגר.

(3) בנוסף לאמור לעיל, יוקצו מכסות לפעוטות אשר אינם עונים על הקריטריונים הקבועים בחוק או על הקריטריונים בסעיף 2 לעיל, כגון:

- 3.1 פעוט שאובחן ככבד ראייה ע"י משרד הרווחה והשירותים החברתיים והוענק לו תעודת עיוור, אך לא הוכר ע"י המוסד לביטוח לאומי.
- 3.2 פעוט שאובחן כלקוי שמיעה על ידי משרד הבריאות, אך לא הוכר ע"י המוסד לביטוח לאומי.
- 3.3 פעוט בגיל 6 עד 12 חדשים בעל עיכוב התפתחותי ניכר.
- 3.4 פעוט עם מוגבלות משמעותית שמשפחתו אינה יכולה לשאת בנטל הכרוך בטיפול בו במסגרות האלטרנטיביות למעונות היום השיקומיים.

- (4) הפניה תעשה ע"י העברת חומר אבחוני אודות הפעוט לועדת ההשמה המחוזית אשר תעבירו למפקחת הארצית לחוק מעונות יום שיקומיים באגף השיקום.
- (5) המכסות יוקצו ע"פ המלצות הוועדות המקצועיות הפועלות מתוקף חוק מעונות יום שיקומיים, באישור פרופ' אשר אור-נוי, מנהל המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו במשרד הבריאות, ודרי' שלמה אלישר, מנהל אגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים על גבי הטופס שדוגמתו מצ"ב.
- (6) הפעוטות שיכנסו למעונות תחת הסדר זה, יקבלו מימון זהה של סל השירותים אותו מקבלים הנמצאים במעון ע"פ חוק, ובכלל זה הסעות. קדימות הסידור במעונות של הפעוטות בהסדר זה תהיה זהה לקדימות הסידור של פעוטות הנכנסים למעונות ע"פ חוק.
- (7) הדיווח עבור פעוטות אלו יהיה על פי נוהל מסגרות, והתעריף ינתן בהתאם להחלטתם המשותפת של מנהל אגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים ומנהל המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו במשרד הבריאות.

משרד הבריאות
המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו

משרד הרווחה והשירותים החברתיים
לשכת מנהל אגף השיקום

תאריך _____

לכבוד _____

יו"ר ועדת השמה לחוק מעונות יום שיקומיים
מחוז _____

שלום רב,

הנדון: _____ ת"ז

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תאריך לידה _____ / _____ / _____ כתובת _____

לאחר שעברנו על החומר הרפואי והסוציאלי שהעברת אלינו, החלטנו לאשר / לא
לאשר השמתו/ה של הפעוט/ה הנ"ל למעון יום שיקומי במסגרת הסדר המכסות.

הנימוקים להחלטה:

קיים / לא קיים	עיכוב התפתחותי רב תחומי חמור
קיים / לא קיים	מדד התפתחותי נמוך מ-55
קיים / לא קיים	לקות ראייה
קיים / לא קיים	לקות שמיעה
קיים / לא קיים	גיל (6-12 חודשים)
קיים / לא קיים	(ביום הגיעו של הפעוט לגיל שנה, יש לבדוק זכאותו כחוק)
קיים / לא קיים	קושי של המשפחה לשאת בנטל הכרוך בטיפול בו

הערות _____

בברכה

מנהל המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו
פרופ' אשר אור-נוי

מנהל אגף בכיר
ד"ר שלמה אלישר

העתק: ד"ר מיכל וייל - אחראית חוק מעונות יום שיקומיים משרד הבריאות
גבי מרים כהן - מנהלת השירות לקהילה, האגף לטיפול באדם המפגר
גבי לילי אבירי - מנהלת היחידה לאוטוסיסים
גבי עדה גרשט - מנהלת השירות לשיקום וטיפול בקהילה
גבי דינה בן לביא - מפקחת ארצית
_____ - עו"ס מחלקת הרווחה

2. פרס רקנאטי-צ'ייס-רש"י לעובד הסוציאלי היזם - הגשת המועמדות לפרס

=====

פרס רקנאטי-צ'ייס-רש"י לעובד הסוציאלי היזם יוצא לדרך זו השנה השנייה.

מיהו עובד סוציאלי יזם?

עובד סוציאלי יזם הינו עובד אשר יצר מענה ייחודי למצוקה חברתית, ואשר מחפש פתרונות בלתי שגרתיים על מנת להביא לשינוי בחיי הפרט, הקהילה והחברה.

עובדים סוציאליים מכל תחומי העבודה הסוציאלית מוזמנים להגיש מועמדותם לפרס.

בכל שנה מתנהל תהליך לבחירת עד שלוש יוזמות אשר יזכו את יוזמיהן בפרס כספי של 10,000 ש"ח לכל אחד.
סכום נוסף של 10,000 ש"ח יועמד לרשות הזוכה על מנת להמשיך בפיתוח היוזמה.

תהליך הגשת המועמדות נפתח ב-3 במאי 2007
מועד אחרון להגשת המועמדות: 30 באוגוסט 2007

פרטים נוספים אודות הפרס, תקנון ההשתתפות ושאלון המועמדות
מתפרסמים באתר האינטרנט שכתובתו www.rcr.org.il
לפרטים ניתן לפנות גם לדואר אלקטרוני בכתובת info@rcr.org.il

3. זוכי פרס חזני לעבודה סוציאלית לשנת תשס"ז-2007

=====

ביום כ"ו בסיוון תשס"ז (12.6.07) הוענק פרס חזני לעובדים המצטיינים בתחום הרווחה.

להלן שמות מקבלי הפרס.

שרון בנימין

שרון בנימין משמשת כסגנית מנהלת באגף הרווחה של עיריית ירושלים. היא עובדת באגף למעלה מ-25 שנים בתפקידים מגוונים: עובדת שדה, ראש צוות, מנהלת מחלקה וסגנית מנהלת. שרון נמצאה ראויה לקבלת הפרס על שום שבמהלך שנות עבודתה באגף, פיתחה מודלים חדשניים רבים המיושמים כיום הן בירושלים והן ברשויות מקומיות נוספות ברחבי הארץ: שרון יזמה, פיתחה ולוותה בעשייה את מרכזי הסיוע בירושלים, העוסקים בהעצמה ובמתן שרות ומוצרים ללקוחות עניים, באמצעות צוותים רב-מקצועיים, ובהם עו"סים, מתנדבים ועובדים סמך מקצועיים. שרון פיתחה מרכז מידע ומיצוי זכויות בקהילה, אשר בבסיסו עומדת ההבנה שהלקוחות המבקשים למצות את זכויותיהם זקוקים למידע זמין המרוכז במקום אחד. במסגרת המרכז ניתן ללקוחות שרות אישי ותמיכה ע"י מתנדבים, מרביתם לקוחות המחלקות לשרותים חברתיים. שרון הקימה קבוצות לעזרה עצמית תוך התבססות על הכוחות של המשתתפים ויכולתם לסייע לעצמם לנהל באופן עצמאי את הקבוצות. שרון הובילה את ההקמה של "מערך פסח" קהילתי לשעת חרום - בעקבות האינטפאדה וגיבשה מודל התערבות עבור האגף לשעת חרום. המודל מבטיח מענה מידי לנפגעים באירועי חרום. הוא הופעל באירועי חרום בעיר והוצג בארץ ובעולם. שרון יזמה וקידמה תוכנית דו-שנתית להעצמת משפחות חד-הוריות החיות בעוני. התוכנית נהגתה על ידי מתוך אמונה ביכולות הקיימות בקרב הלקוחות ובחשיבות פיתוחן וחיזוקן, תוך שימת דגש על שותפות בלקיחת אחריות על חייהם.

שרון הקימה מרכז גישור עירוני לקהילות ולכלל תושבי העיר. בשנת 2006 התבצעו בעיר כ-160 גישורים פרטניים ו-34 סדנאות קבוצתיות. שרון בנימין מסמלת מנהיגות הרואה בעבודה הסוציאלית מקצוע הבא לקדם את רווחתו של היחיד והקהילה. היא משלבת יכולת ניהולית נדירה עם מעורבות אישית וחזון. היא קידמה נושאים רבים, אותם לוותה בשינויים אירגוניים ואידיאולוגיים.

רחל שרביט

רחל שרביט מנהלת שרות המבחן לנוער היא עובדת סוציאלית משנת 1973 ועובדת בשרות המבחן מ-1974. רחל נמצאה ראווה לקבלת הפרס על פיתוח יוזמות חדשניות והטמעתן בשדה המקצועי לטובת מטופלים קטינים ומתבגרים, להלן חלק מיוזמותיה הרבות: הטמעת הגישה של "הצדק המאחה" - יישוב הקונפליקט בין פוגע לנפגע. פיתוח המודל של גישור בפלילים, תהליך המאפשר לקחת אחריות על העבירה והצעת דרך לתיקון הנזק. יישום ופיתוח "קבוצות דיון משפחתיות" - תהליך הדומה לגישור, המערב את אנשי המפתח באירוע, את בני משפחתם ואת שרותי המבחן. התוכנית הצליחה לפתח חלופת מעצר ע"י גיבוש תוכניות טיפוליות. פיתוח האבחון במתבגרים שביצעו עבירות מין והטמעתו. הפיכת השרות לארגון לומד - הובלת הצוותים של שרות המבחן לפיתוח מתודולוגיות ושיטות התערבות חדשניות. רחל עובדת בשותפות עם גורמים בקהילה ובמשרדי הממשלה, בפרוייקטים בהיקף ארצי וממלאת תפקידים מרכזיים רבים במשרד הרווחה והשרותים החברתיים ובוועדות מקצועיות. היא מצליחה לממש רעיונות שנתפסים לעיתים כבלתי מציאותיים, תוך שהיא בוחנת ומנסה אותם כאיש טיפול. לאחר שהשתכנעה בטיבם, היא מדביקה בחזונה את הסובבים אותה כשבראש מעיניה עומדת רווחת הנער ומשפחתו. רחל חותרת בהתמדה לשיפור המקצועיות, לקידום שיטות עבודה חדשניות, לפתרונות יצירתיים, להצבת יעדים חדשים ולהעלאת רף הדרישות מעצמה ומעובדי השרות. כל אלה הופכים אותה למנהיגה מובילה ופורצת דרך בתחום העבודה הסוציאלית בכלל ובשרותי התקון בפרט.

מאגר מידע - נתוני יסוד אודות משפחה מטופלת

=====

1.19

הריני להביא לידיעתכם על תוספת **סוג תעודה** של ראש משפחה ובן משפחה:

תעודה כתומה - 13.

כמו כן תוספת של **מהות נזקקות ילד נטוש - 55.**

נא עדכנו ההוראה שברשותכם בכתב יד.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

י"ד בסיוון תשס"ז

31 במאי 2007

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 1.23 (הוראה 23 לפרק 1 בתע"ס) מס' עמודים: 2

תאריך תחולה: 1.1.2007 תאריך פרסום: י"ד בסיוון תשס"ז
31 במאי 2007

חישוב הכנסות לעצמאיים

=====

1. הוראה זו מבטלת הוראה 1.23 מתאריך 29.6.2006
2. בחישוב ההכנסה הממוצעת לנפש לעובדים עצמאיים תובא בחשבון ההכנסה של שנת המס האחרונה או זו שקדמה לה. ניתן לאמוד את ההכנסה הממוצעת לנפש לחודש בחודש ינואר 2007 עפ"י הנוסחאות דלהלן:

א. שומה משנת 2003	<u>1.02 X ההכנסה בשנת 2003</u> 12
ב. שומה משנת 2004	<u>1.024 X ההכנסה בשנת 2004</u> 12
ג. שומה משנת 2005	<u>1.011 X ההכנסה בשנת 2005</u> 12
ד. שומה משנת 2006	<u>0.99 X ההכנסה בשנת 2006</u> 12
3. לחישוב זה יש להוסיף בחודש החישוב את אחוז השינוי בתוספת היוקר מחודש ינואר באותה שנת מס כפי שמתפרסם בנספח להוראה זו בחוברת התעריפים.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

מפורטות בזה הנחיות לקריאת שומת מס לעצמאיים:

סה"כ ההכנסות ברוטו בשורה השניה מצד ימין טור ראשון, הינו ההכנסות של בת הזוג, טור שני ימין - של בן הזוג.

בשורה זו היא השורה הקובעת לצורך חישוב הזכאות.

שומות המס מתחלקות לסוגים שונים, בראש דף השומה מצויין בצד ימין אחד הקודים הבאים: 00, 01, 02, 03, 04, 05, 07, 09, 11.

להלן הסבר הקודים:

הקוד	סוג השומה	לצורך חישוב זכאות
00	שומה זמנית - הצהרת הנישום	יש צורך לבקש שומה משנה קודמת
01	בהתאם לשומה זמנית	שומה סופית
02	שומה סופית לאחר הסכמה	שומה סופית
03	לפי מיטב השפיטה הוספה על שומה הזמנית	רצוי לבקש שומה משנה קודמת
04	לפי מיטב השפיטה של מס הכנסה ללא הגשת דו"ח	לא ניתן לערוך חישוב זכאות
07	הסכמה לאחר שלב השגה (על 03 או 04)	שומה סופית
09	ללא הסכמה (חד צדדית ע"י מס הכנסה) ניתן לערער בפני בימ"ש	שומה סופית
05	לאחר הסכמה (במקרה של 09) שהוחלט לא להעביר לבימ"ש נציבות מס הכנסה הסכימה לתקן את השומה לאחר הצגת נתונים	שומה סופית
11	שומה לפי החלטת בימ"ש	שומה סופית

לכל נישום נשלחת השומה המתאימה. אולם ישנם מקרים שאין בידי הנישום השומה מאחר ואבדה לו או שינה כתובת. באותם המקרים מנפיק פקיד השומה "אישור על הכנסות".

מחובת הפונה להמציא תקציר עדכני של "אישור על הכנסות".

תאורי משרות במחלקות לשירותים חברתיים

=====

2.4

מצ"ב תיאור תפקיד מעודכן למרכז מתנדבים ברשות המקומית המחליף את
עמודים 64 - 65.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

י"ד בסיוון תשס"ז
31 במאי 2007

לא. תואר המשרה: מרכז מתנדבים ברשות המקומית

=====

דרוג ודרגה: דרוג עו"ס (יא'- ט') או דרוג הוראה או 37-39 בדרוג המח"ר
(לפי כישוריו) (מ-1.7.2007)

כפיפות: למנהל המחלקה או למי שהוסמך על ידו

תאור המשרה:

הכנת תכניות לקליטת מתנדבים והפעלתם למחלקה לשירותים חברתיים ולמוסדות ממשלתיים וציבוריים בתחום השיפוט של הרשות המקומית.

גיוס מתנדבים ראיונם והתאמתם לתפקידים מתאימים, הכנת המתנדב לתפקיד, ליווי פעילות סדירה של המתנדבים, תגמול מתנדבים ואחריות כי יינתן יעוץ מקצועי למתנדב במידת הצורך.

הגדרת תפקידים של מתנדבים לאוכלוסיות נזקקות בשיתוף העובדים במחלקה לשירותים חברתיים, ארגוני מתנדבים, מוסדות רווחה בתחום השיפוט של הרשות המקומית.

הכנת תכנית עבודה שנתית שתכלול: פרויקטים התנדבותיים קיימים, הדרכת מתנדבים, תגמול מתנדבים, תקצוב הפעילות ההתנדבותית, פרסומים, והכנת דווח סיכום בסוף כל שנת תקציב על הפעילות שנעשתה והעברתה ליחידה להתנדבות.

קיום קשר עם כל הארגונים וקבוצות המתנדבים הפועלים ברשות המקומית בתחום הרווחה, ריכוז מידע ותאום פעילות בין הארגונים.

הכנות לשעת חירום של מערך המתנדבים, על פי אוגדן "משק לזמן חירום - אוגדן נהלים בינתחומי לרשות המקומית". והפעלת מתנדבים על פי הנוהל בזמן חירום.

הכנת תכניות לשילוב נושא ההתנדבות בקרב עובדי המחלקה לשירותים חברתיים כדי לערוך הדרכות לעובדים המקצועיים להפעלה נכונה של מתנדבים.

ביטוח המתנדבים על פי הנחיות הביטוח הלאומי והעברת רשימות מתנדבים ליחידה להתנדבות.

ייזום פרויקטים התנדבותיים בשיתוף מנהל מחלקת הרווחה, הממונה המחוזית להתנדבות.

ייזום מבצעים לגיוס מתנדבים, תגמול מתנדבים, לאירוח עולים חדשים ובודדים בחגים, מבצעי התרמה ושותפות במבצעי היחידה להתנדבות.

דיווח שוטף לממונה המחוזי על פעילות מרכז המתנדבים.

ביצוע מדיניות היחידה להתנדבות של משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

דרישות המשרה:

א. עובד סוציאלי או בעל תואר אקדמי רצוי במדעי החברה או הרוח, או מורה מוסמך.

ב. עדיפות לבעל ניסיון בעבודה בשירותי הרווחה.

ג. לעובד סוציאלי - רישום בפנקס העובדים הסוציאליים.

מסלול הקידום: (לעובד המדורג בדרגת העו"ס)

דרגה התחלתית: רמה י"א בדרוג העו"ס.

לאחר שהייה של שנה: קידום לרמה י'

לאחר שהייה של שנתיים: קידום לרמה ט'

נשים מוכות

יחסי גומלין בין הקהילה למקלט לנשים מוכות

=====

3.8

הנכם מתבקשים לתקן בכתב יד את הסעיף 2.7 "נוהל הפניה למקלט" כדלקמן:

- א. הודעה על שהיית אשה במקלט תועבר בו ביום הגעתה או למחרת ע"י המקלט בין אם האשה הופנתה ע"י המחלקה ו/או מוכרת בשרותי הרווחה בין אם לאו.
- ב. ההודעה תעבור בפקס אל מנהל המחלקה ו/או אל מי מטעמו. זאת גם במקרים בהם יש קשר עם עו"ס מטפל במחלקה.
- ג. המקלט יעביר אל המחלקה טופס החלטה על השמה וטופס השמה למסגרת מיד עם קליטת האשה. (במקרה של אשה שאינה מוכרת למחלקה, מילוי טופס נתוני יסוד ייעשה ע"י המקלט. מילוי הטופס ייעשה בתאום עם המחלקה לשירותים חברתיים).
- ד. המחלקה תחתום על טפסי החלטה והשמה למסגרת לחודשיים ימים וזאת כשלב ראשון ומיידי.
- ה. הארכת שהות האשה במקלט תתאפשר עד לארבעה חודשים נוספים אך ורק באישור עו"ס הרשות המקומית, תוך תאום עם המקלט והפיקוח המחוזי. לשם כך, יועבר טופס השמה נוסף, כלומר, הארכה לעד חצי שנה מיום הקליטה.
- ו. לקראת תום תקופת חצי שנה לשהיית האשה במקלט, תתקיים במקלט וועדת הערכה והחלטה על הארכה/סיום שהות האשה במקלט, בשיתוף המקלט, עו"ס המחלקה והפיקוח המחוזי.

- ז. כל הארכה נוספת תהיה לשלושה חודשים נוספים, ויועבר טופס השמה כנדרש. הארכה זו מחייבת אישור עו"ס ופיקוח מחוזי.
- ח. העברת אשה ממקלט לדירת מעבר תתאפשר ותאושר רק לאחר קבלת אישור מהעו"ס המטפל במחלקה ולאחר שיתוף ודיון משותף עם המקלט והפיקוח.
- ט. כאשר האישה אינה נותנת את הסכמתה לדווח למחלקה לשירותים חברתיים ידווח עו"ס המקלט למפקחת המחוזית בשירות לרווחת הפרט והמשפחה.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

י"ד בסיוון תשס"ז
31 במאי 2007

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 3.26 (הוראה 3 לפרק 26 בתע"ס) מס' עמודים: 55

תאריך תחולה: 1.1.2007 תאריך פרסום: י"ד בסיוון תשס"ז
31 במאי 2007

חוק הטיפול בחולי נפש התשנ"א-1991

=====

1.1 הוראה זו באה במקום הוראה 3.26 מיום 15.8.2002

1.2 להלן נוסח חוק הטיפול בחולי נפש התשנ"א-1991, ותקנות טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, הכוללים תוספות המשולבות בחוק ובתקנות.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991 (*)

הגדרות	1. בחוק זה -
(תיקון: תשנ"א, תשנ"ה)	"בדיקה פסיכיאטרית" - בדיקה פסיכיאטרית של אדם הנעשית בידי פסיכיאטר מחוזי או בידי פסיכיאטר אחר שמינה הפסיכיאטר המחוזי;
	"בית חולים" - בית חולים כמשמעותו בפקודה והמיועד לאשפוז חולי נפש, או מחלקה פסיכיאטרית בבית חולים כאמור או בבית חולים כמשמעותו בפקודה;
	"הפקודה" - פקודת בריאות העם, 1940; ¹
	"וועדה פסיכיאטרית" - וועדה פסיכיאטרית מחוזית שמונתה לפי סעיף 24;
	"וועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ולנוער" - ועדה פסיכיאטרית מחוזית שמונתה לפי סעיף 24א;
	"חולה" - אדם הסובל ממחלת נפש;
	"מרפאה" - כהגדרתה בסעיף 65 ג (3) לפקודה והמיועדת לתת שירותים רפואיים לחולי נפש;
	"מנהל" - מנהל רפואי של בית חולים;
	"נכס" - מקרקעין, מיטלטלין, כסף וזכויות וטובות הנאה מכל סוג שהוא;
	"פסיכיאטר" - רופא שהוא בעל תואר מומחה בפסיכיאטריה לפי תקנות שהותקנו לפי סעיף 17 לפקודת הרופאים (להלן - תקנות המומחים);
	"פסיכיאטר מומחה לילדים ולנוער" - רופא שהוא בעל תואר מומחה בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר לפי פקודת הרופאים.
	"פסיכיאטר מחוזי" - פסיכיאטר בשירות המדינה שהשר מינה להיות פסיכיאטר מחוזי או סגן פסיכיאטר מחוזי לענין חוק זה;

(*) נתקבל בכנסת ביום כ"ד בכסלו התשנ"א (11 בדצמבר 1990); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2005 מיום י"ח בתמוז התש"ן (11 ביולי 1990), עמ' 210.

(1) ע"ר 1940, חוסי' 1, עמ' 191.

(2) דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.

"פקודת הרופאים" - פקודת הרופאים (נוסח חדש),

התשל"ז-1976;²

"קרוב" - בן זוג, הורה, צאצא, אח, אחות, סב, סבתא, מאמץ
ומאומץ;

"ראש שירותי בריאות הנפש" - פסיכיאטר שמונה לפי סעיף 22;

"רופא" - רופא מורשה כמשמעותו בפקודת הרופאים;

"השר" - שר הבריאות.

אשפוז על-

פי בדיקה

(תיקון:

תשנ"ה)

3. לא יתקבל חולה לאשפוז בבית חולים, למעט אם ניתן לגביו
צו אשפוז, אלא אם כן נבדק תחילה בדיקה רפואית, נפשית וגופנית,
בבית החולים ונקבע הצורך לאשפוז; היה החולה קטין, ייבדק בידי
פסיכיאטר מומחה לילדים ולנוער.

אשפוז מרצון

של חולה

ושחרורו

4. (א) חולה המבקש להתאשפז מרצונו בבית חולים, יחתום
על הסכמה לאשפוז מרצון ולקבלת טיפול; אולם לגבי קבלת
טיפולים מיוחדים שיפורטו בתקנות יש צורך בהסכמה נפרדת.

(ב) חולה שהתאשפז מרצונו והוא מבקש להשתחרר מבית
החולים, יחתום על טופס בקשה לשחרור, וישוחרר לפי רצונו
בתוך ארבעים ושמונה שעות מחתימתו.

(ג) סירב חולה לחתום על הסכמה לאשפוז ולקבלת טיפול
לפי סעיף קטן (א) או על בקשה לשחרור לפי סעיף קטן (ב),
תירשם בקשתו בפרוטוקול שייערך וייחתם בידי שני רופאים
או בידי רופא ואחות והחולה יאושפז או ישוחרר לפי הענין.

(ד) ביקש חולה להשתחרר לפי סעיף קטן (ב) ומצא המנהל
כי נתמלאו בו התנאים לאשפוז כפוי כאמור בסעיף 9, יבקש
המנהל מיד מהפסיכיאטר המחוזי לתת הוראת אשפוז; לא

נתן הפסיכיאטר המחוזי הוראת אשפוז תוך ארבעים ושמונה שעות מהגשת בקשתו של החולה לשחרור, ישוחרר החולה מבית החולים.

אשפוז קטין

בהסכמת

האחראי עליו

(תיקון:

תשנ"ה)

4א. (א) בסעיף זה ובסעיפים 4ב, 5 ו-6 -

"אחראי על קטין" - הורה, הורה מאמץ או אפטרופוס, למעט אם הקטין הוצא ממשמורתם על פי סעיף 43(4) לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 (להלן - חוק הנוער); "בית המשפט", ו"פקיד סעד" - כהגדרתם בסעיף 1 לחוק הנוער.

(ב) אחראי על קטין רשאי לבקש את אשפוזו של הקטין בבית חולים ולהסכים בשמו לאשפוזו ולטיפול בו.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), לא יאושפז קטין בהסכמת האחראי עליו, אם מלאו לו חמש עשרה שנים והוא אינו מסכים להתאשפז, אלא באישור בית המשפט שיינתן לפי הוראות חוק הנוער, ועל פי העילות המנויות בו לאשפוז כפוי של קטין.

(ד) נוכח מנהל, פסיכיאטר או אדם אחר המטפל בקטין בבית חולים, כי קטין שאושפז בהסכמת האחראי עליו אינו מסכים לאשפוז, יודיע על כך בהקדם האפשרי, לפקיד סעד; מלאו לקטין חמש עשרה שנים, יביא פקיד הסעד את עניינו להכרעת בית המשפט; לא מלאו לקטין חמש עשרה שנים, יביא את עניינו לוועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ולנוער, אשר תבחן אם לא ניתן לטפל בקטין אלא בדרך של אשפוז ותורה על המשך אשפוזו או על שחרורו של הקטין בהתאם לממצאיה.

(ה) אשפוז קטין בהסכמת האחראי עליו, למעט אשפוז שאינו כולל לינה בבית חולים, יהיה לתקופה שלא תעלה על חודשיים.

(ו) וועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ולנוער רשאית, לפי בקשה מנומקת בכתב של המנהל, להאריך בהתאם לתכנית טיפול, את תקופת האשפוז לתקופות נוספות, שכל אחת מהן לא תעלה על שלושה חודשים, אם שוכנעה כי הקטין זקוק לטיפול המחייב את הארכת תקופת האשפוז.

(ז) האחראי על קטין, פקיד סעד, או קטין שמלאו לו חמש עשרה שנים, וכן המנהל, רשאים, בכל עת, לפנות אל הוועדה הפסיכיאטרית המחוזית לילדים ולנוער בבקשה לדיון נוסף בענין אשפוזו של הקטין.

4ב. קטין שמלאו לו חמש עשרה שנים רשאי לבקש להתאשפז מרצונו בבית חולים, ולתת הסכמתו לאשפוז לפי הוראות סעיף 4; ואולם, בהעדר הסכמת האחראי עליו, לא יאושפז הקטין אלא באישור בית המשפט לפי סעיף 3ז לחוק הנוער.

**אשפוז
בהסכמת
הקטין בלבד
(תיקון: תשנ"ה)**

5. (א) מנהל רשאי לקבל חולה לאשפוז דחוף בניגוד לרצונו וללא הוראת אשפוז לאחר שהחולה נבדק כאמור בסעיף 3, ונמצא כי נתמלאו לגביו התנאים לאשפוז כאמור בסעיף 9(א).

**אשפוז דחוף
בידי המנהל
(תיקון: תשנ"ה)**

(ב) תקופת אשפוז דחוף לפי סעיף קטן (א) לא תעלה על ארבעים ושמונה שעות; בתום התקופה האמורה ישוחרר החולה, אלא אם כן ניתנה בתוך אותה תקופה הוראת אשפוז או שהחולה הסכים לאשפוזו כאמור בסעיף 4.

(ג) הובא קטין לבית חולים בידי פקיד סעד רשאי המנהל לקבלו לאשפוז, בניגוד לרצונו, לאחר שנבדק כאמור בסעיף 3, אף אם לא נתמלאו לגביו התנאים לאשפוז לפי הוראות סעיף 9(א), אם נמצא בבדיקה כי קיימת אפשרות של ממש שהקטין חולה במחלת נפש או שיש לו הפרעה נפשית קשה, העלולות לסכן אותו או את זולתו סיכון פיסי מיידי.

(ד) תקופת אשפוז דחוף לפי סעיף קטן (ג) לא תעלה על ארבעים ושמונה שעות; בתום התקופה האמורה ישוחרר הקטין אלא אם כן ניתנה בתוך אותה תקופה הוראת אשפוז או שהאחראי עליו הסכים לאשפוזו לפי סעיף 4א ואם מלאו לקטין 15 שנים הסכים אף הוא לאשפוזו, או שבית המשפט הורה על אשפוזו לפי הוראות חוק הנוער.

6. (א) פסיכיאטר מחוזי רשאי להורות בכתב כי אדם יובא בדחיפות לבדיקה פסיכיאטרית, אם הובאו בפניו ראיות לכאורה כי נתמלאו באדם כל התנאים האלה:
- (1) הוא חולה וכתוצאה ממחלתו פגום, במידה ניכרת, כושר שיפוטו או כושרו לביקורת המציאות;
- (2) הוא עלול לסכן את עצמו או את זולתו סיכון פיזי מיידי;
- (3) הוא סירב להיבדק בידי פסיכיאטר.

(ב) פסיכיאטר מחוזי רשאי להורות בכתב, על פי בקשת פקיד סעד כי קטין יובא בדחיפות לבדיקה פסיכיאטרית, אם קיימות לדעתו ראיות לכאורה כי הקטין חולה במחלת נפש או שיש לו הפרעה נפשית, והמחלה או ההפרעה עלולות לסכן את עצמו או את זולתו סיכון פיסי.

(ג) בדיקה פסיכיאטרית של קטין לפי סעיף זה, תיערך בידי פסיכיאטר מומחה לילדים ולנוער.

7. פסיכיאטר מחוזי רשאי להורות בכתב כי אדם יובא לבדיקה פסיכיאטרית, אם הובאו לפניו ראיות לכאורה כי נתמלאו באדם כל התנאים האלה:
- (1) הוא חולה וכתוצאה ממחלתו פגום, במידה ניכרת, כושר שיפוטו או כושרו לביקורת המציאות;
- (2) נתקיים בו אחד מאלה:

בדיקה

כפויה

דחופה

(תיקון:

תשנ"ה)

בדיקה

כפויה

לא דחופה

(א) הוא עלול לסכן את עצמו או את זולתו, סיכון פיזי שאינו מידי;

(ב) יכולתו לדאוג לצרכיו הבסיסיים פגומה בצורה קשה;

(ג) הוא גורם סבל נפשי חמור לזולתו, באופן הפוגע בקיום אורח החיים התקין שלו;

(ד) הוא פוגע פגיעה חמורה ברכוש.

(3) הוא סירב להיבדק בידי פסיכיאטר.

8. הוראה של פסיכיאטר מחוזי לפי סעיפים 6 או 7 תהיה בתוקף במשך עשרה ימים מיום נתינתה.

**תקפה של
הוראת
בדיקה**

9. (א) שוכנע פסיכיאטר מחוזי על סמך בדיקה פסיכיאטרית כי נתמלאו באדם התנאים שבסעיף 6 (1) ו-(2) וקיים קשר סיבתי בין שני התנאים האמורים, רשאי הוא להורות בכתב כי יובא לבית החולים וכי יאושפו בו בדחיפות.

**הוראה
לאשפוז
כפוי ותקפה**

(ב) שוכנע פסיכיאטר מחוזי על סמך בדיקה פסיכיאטרית כי נתמלאו באדם התנאים שבסעיף 7 (1) ו-(2) וקיים קשר סיבתי בין שני התנאים האמורים, רשאי הוא להורות בכתב על הבאתו לבית החולים ועל אשפוזו בו.

(ג) הוראת אשפוז לפי סעיף קטן (א) או (ב) (בחוק זה - הוראת אשפוז), תהיה בתוקף במשך עשרה ימים מיום נתינתה.

10. (א) תקופת אשפוז על פי הוראת אשפוז לא תעלה על שבעה ימים מיום האשפוז אלא לפי הוראות חוק זה.

**תקופת
אשפוז כפוי
והארכתה**

(ב) פסיכיאטר מחוזי רשאי, לפי בקשה מנומקת בכתב מאת המנהל, להאריך את תקופת האשפוז על פי הוראת אשפוז לשבעה ימים נוספים.

(ג) הוועדה הפסיכיאטרית רשאית לפי בקשה מנומקת בכתב מאת המנהל -

(1) להאריך את תקופת האשפוז מעבר לארבעה עשר הימים האמורים, לתקופה נוספת שלא תעלה על שלושה חודשים.

(2) להאריך מדי פעם את תקופת האשפוז, לתקופות נוספות שכל אחת מהן לא תעלה על ששה חודשים; האריכה הוועדה הפסיכיאטרית את תקופת האשפוז לתקופה העולה על שלושה חודשים, רשאי החולה, קרובו או אפוטרופסו, בתום שלושה חדשים מיום ההחלטה, לפנות אל הוועדה בבקשה לדיון נוסף בענין האשפוז.

(ד) פסיכיאטר מחוזי או ועדה פסיכיאטרית, לא יאריכו את תקופת האשפוז לפי סעיף זה אלא אם כן שוכנעו, על פי הבקשה המנומקת שבפניהם, שמתקיימים בחולה התנאים למתן הוראת אשפוז כאמור בסעיף 9.

(ה) נסתיימה תקופת אשפוז כאמור בסעיף זה ולא הוארכה, ישוחרר החולה.

הוראה לטיפול 11. (א) נוכח פסיכיאטר מחוזי על סמך בדיקה פסיכיאטרית כי נתמלאו באדם התנאים האמורים בסעיף 9 (א) או (ב) וקיימת אפשרות לתת את הטיפול הדרוש במסגרת מרפאה - רשאי הוא, במקום לתת הוראת אשפוז, להורות בכתב כי על האדם לקבל את הטיפול הדרוש במסגרת מרפאה שיקבע,

מרפאתי כפוי

לתקופה ובתנאים שיורה (להלן - הוראה לטיפול מרפאתי),
ובלבד שתקופה כאמור לא תעלה על ששה חודשים.
(ב) נוכח פסיכיאטר מחוזי, על פי פניה בכתב של המנהל, כי
חולה המאושפז אשפוז כפוי זקוק להמשך טיפול מרפאתי
לאחר שחרורו, רשאי הוא לתת הוראה לטיפול מרפאתי
לתקופה שלא תעלה על ששה חודשים.

(ג) פסיכיאטר מחוזי רשאי, לפי בקשה מנומקת בכתב
מאת מנהל המרפאה, להאריך מדי פעם את תקופת הטיפול
המרפאתי לתקופות נוספות שכל אחת מהן לא תעלה על
ששה חודשים.

(ד) לא מילא אדם אחר הוראה לטיפול מרפאתי כאמור
בסעיף זה, רשאי הפסיכיאטר המחוזי לתת הוראת אשפוז.

ערר על הוראת אשפוז או טיפול מרפאתי
12. (א) על הוראת אשפוז או על הוראה לטיפול מרפאתי וכן על
סירוב לתת הוראת אשפוז, רשאי כל אדם להגיש ערר לוועדה
הפסיכיאטרית.

(ב) הוועדה הפסיכיאטרית תדון בערר על הוראת אשפוז
לא יאוחר מחמישה ימים מהגשתו ובערר על הוראה לטיפול
מרפאתי - לא יאוחר מעשרה ימים מהגשתו.

(ג) הוועדה הפסיכיאטרית רשאית לאשר את ההחלטה
נשוא הערר, לבטלה או לשנותה כפי שתמצא לנכון.

דחיית ביצועה של הוראה לאשפוז כפוי לא דחוף
13. הוראת אשפוז לפי סעיף 9 (ב) תבוצע בתום 24 שעות ממתן
ההוראה, ואם הוגש ערר בתוך זמן זה - ידחה ביצוע ההוראה עד
קבלת החלטת הוועדה הפסיכיאטרית בערר.

**ביצוע הוראה
לבדיקה,
לאשפוז
או לטיפול
מרפאתי**

14. פסיכיאטר מחוזי שהורה על בדיקה פסיכיאטרית לפי סעיפים 6 או 7 או על אשפוז לפי סעיף 9 או על טיפול מרפאתי לפי סעיף 11 רשאי -

- (1) למנות את מבצע ההוראה;
- (2) להורות כי מבצע ההוראה יהיה זכאי לקבל בעת הצורך סיוע מהמשטרה;
- (3) להסמיק את מבצע ההוראה וכן את השוטר המסייע להיכנס לבית החולה או לכל בית חולים או לחצרים אחרים המפורטים בהוראה, כדי לבצעה, ולהשתמש בכוח סביר הן לצורך הכניסה לחצרים והן לצורך ביצוע ההוראה;
- (4) לקבוע את בית החולים שבו יאושפז החולה או את המרפאה שבה יקבל טיפול, או את מקום ביצוע הבדיקה ואת הפסיכיאטר הבודק;
- (5) לקבוע את תנאי האשפוז, הטיפול במרפאה או הבדיקה.

**אשפוז או
טיפול
מרפאתי
של נאשם
על פי צו
בית משפט**

15. (א) הועמד נאשם לדין פלילי ובית המשפט סבור, אם על פי ראיות שהובאו לפניו מטעם אחד מבעלי הדין ואם על פי ראיות שהובאו לפניו ביזמתו הוא, כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת היותו חולה, רשאי בית המשפט לצוות שהנאשם יאושפז בבית חולים או יקבל טיפול מרפאתי; החליט בית המשפט לברר את אשמתו של הנאשם לפי סעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982³ (להלן - חוק סדר הדין הפלילי), יהיה הצו שניתן כאמור בר-תוקף עד תום הבירור, ומשתם או נפסק הבירור והנאשם לא זוכה - יחליט בית המשפט בשאלת האשפוז או הטיפול המרפאתי.

(3) ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשמ"ח, עמ' 184

(ב) הועמד נאשם לדין פלילי ובית המשפט מצא כי הוא עשה את מעשה העבירה שבו הואשם, אולם החליט, אם על פי ראיות שהובאו לפניו מטעם אחד מבעלי הדין ואם על פי ראיות שהובאו לפניו ביזמתו הוא, שהנאשם היה חולה בשעת מעשה ולפיכך אין הוא בר-עונשין, ושהוא עדיין חולה, יצווה בית המשפט שהנאשם יאושפז או יקבל טיפול מרפאתי.

(ג) לא יתן בית משפט צו לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) אלא לאחר קבלת חוות דעת פסיכיאטרית, ולצורך כך יצווה כי הנאשם יובא לבדיקה פסיכיאטרית; הודיע הפסיכיאטר המחוזי לבית המשפט כי לא ניתן לערוך את הבדיקה הפסיכיאטרית אלא בתנאי אשפוז, רשאי בית המשפט לצוות על אשפוזו של הנאשם לשם עריכת בדיקה והסתכלות, לתקופה שיקבע בצו.

(ד) בית המשפט לא יתן צו לטיפול מרפאתי אלא אם כן סבר שאין בכך כדי לסכן את שלום הציבור או את שלום הנאשם.

(ה) לא מילא הנאשם אחר צו בית המשפט בענין טיפול מרפאתי, או חל שינוי לרעה במצבו הנפשי ונתמלאו בו התנאים למתן הוראת אשפוז לפי סעיף 9, יורה הפסיכיאטר המחוזי על אשפוזו; דין הוראת אשפוז לפי סעיף קטן זה כדין צו בית משפט, לכל דבר וענין.

(ו) לענין ערעור, דינו של צו לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) כדין הרשעה.

(ז) הפסיכיאטר המחוזי יקבע באיזה בית חולים או מרפאה יבוצעו צו או הוראת אשפוז לפי סעיף זה.

אשפוז עצור

16. (א) ציווה בית משפט על מעצרו של אדם, והוא סבור, אם על פי ראיות שהובאו לפניו מטעם העצור או מטעם תובע כמשמעותו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי (להלן - תובע), ואם על פי ראיות שהובאו לפניו ביזמתו הוא, כי העצור חולה וכי מצבו מצריך אשפוז, רשאי בית המשפט לצוות שהמעצר יהיה בבית חולים שיקבע הפסיכיאטר המחוזי או באגף הפסיכיאטר המחוזי או באגף פסיכיאטרי של בית סוהר, ובלבד שאם העצור נמצא בחקירה, יבטיח בית החולים את התנאים הדרושים לביצוע החקירה.

(ב) לא יתן בית משפט צו לפי סעיף קטן (א) לאחר שקיבל חוות דעת פסיכיאטרית, ולצורך כך יצווה כי העצור יובא לבדיקה פסיכיאטרית; הודיע הפסיכיאטר המחוזי לבית משפט כי לא ניתן לערוך את הבדיקה הפסיכיאטרית אלא בתנאי אשפוז, רשאי בית המשפט לצוות על אשפוזו של העצור לשם עריכת בדיקה והסתכלות בבית חולים שיקבע הפסיכיאטר המחוזי או באגף הפסיכיאטרי של בית סוהר, ובלבד שמשך האשפוז לא יעלה על תקופת תקפו של צו המעצר.

(ג) ניתן צו לפי סעיף זה, יראו את העצור בעת שהוא נתון באשפוז או בבדיקה כנמצא במשמורת כדין, ויחולו עליו הוראות סעיפים 18 ו-19 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש), התשל"ב-1971⁴, בשינויים המחוייבים.

בדיקת חשוד

17. התעורר חשש כי אדם שיש לכאורה ראיות המחשידות אותו בביצוע עבירה אך טרם הוגש נגדו כתב אישום, הוא חולה, רשאי בית המשפט, לפי בקשתו של תובע או של החשוד ואף ביזמתו הוא, לצוות כי החשוד ייבדק בבדיקה פסיכיאטרית, שלא בתנאי אשפוז, כדי לקבוע אם הוא חולה ואם הוא מסוגל לעמוד לדין.

(4) דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 59, 549.

**ייצוגו של
החולה
בנוכחותו**

18. צו לפי סעיפים 15 עד 17 לא ינתן אלא בנוכחות סניגורו של החולה, ואם אין לו, ימנה לו בית המשפט סניגור; בית המשפט רשאי לתת צו כאמור שלא בנוכחות החולה אם שוכנע, על יסוד חוות דעת של פסיכיאטר מחוזי או של פסיכיאטר אחר שמינה הפסיכיאטר המחוזי, שאי אפשר לקיים את הדיון בנוכחות החולה או שנוכחותו תזיק לבריאותו הנפשית.

**עיון חוזר
וערר**

19. על צו לפי סעיף 16 (א) ניתן להגיש בקשה לעיון חוזר, וכן ניתן לערור עליו ועל צווים לפי סעיפים 15(ג), 16(ב) ו-17, הכל כאמור בסעיפים 37 עד 39 לחוק סדר הדין הפלילי, בשינויים המחוייבים; הוגשה בקשה לעיון חוזר או הוגש ערר, רשאי בית המשפט לצוות על עיכוב ביצוע הצו.

**אסמכתא
והובת
ביצוע**

20. (א) צו בית המשפט לאשפוז, לטיפול מרפאתי או לבדיקה פסיכיאטרית, ישמש אסמכתא למשטרה להביא את האדם למקום שהורה עליו הפסיכיאטר המחוזי; נמצא האדם במשמורת בבית סוהר, יובא למקום האמור בידי סוהר.

(ב) קביעתו של פסיכיאטר מחוזי לפי סעיפים 15 ו-16 תחייב את בית החולים או את המרפאה שקבע, לפי הענין, לקבל את החולה לאשפוז, לטיפול מרפאתי או לבדיקה לצורך ביצוע צו בית המשפט.

**העמדה לדין
לאחר שחרור**

21. אושפז נאשם על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15 (א) והוא שוחרר לאחר מכן לפי סעיף 28 (ד), רשאי היועץ המשפטי לממשלה להורות כי הנאשם יועמד לדין על העבירה שבה הואשם.

**מינוי ראש
שירותי בריאות
הנפש ותפקידיו**

22. (א) השר ימנה פסיכיאטר בשירות המדינה להיות ראש שירותי בריאות הנפש.

(ב) תפקידיו של ראש שירותי בריאות הנפש הם:

- (1) לתכנן ולנהל את שירותי בריאות הנפש וכן לתאם בין כל המוסדות לבריאות הנפש;
- (2) לפקח על בתי חולים ומרפאות;
- (3) לפקח מבחינה מינהלית על הפסיכיאטרים המחוזיים לענין ביצוע תפקידיהם לפי חוק זה;
- (4) להסדיר נהלים בדבר עריכת רשומות פסיכיאטריות ולפקח על ההסדרים שנקבעו לשמירת סודיותם;
- (5) להסדיר נהלים בדבר העברת מידע רפואי שמותר או שחובה לגלותו לפי חוק.

סמכויות לקבלת מידע

23. (א) ראש שירותי בריאות הנפש או מי שהוא הסמיך לכך בכתב מבין עובדי משרד הבריאות, רשאים לדרוש מידע לגבי חולה מכל עובד של בית חולים או של מרפאה, להיכנס למקום כאמרו, לבדוק בו חולים ולערוך בו כל חקירה שימצא לנכון.

(ב) פסיכיאטר מחוזי רשאי, לשם ביצוע תפקידיו, להיכנס לכל בית חולים או מרפאה שבמחוזו, וכן רשאי הוא לדרוש מידע מכל אדם ולערוך כל חקירה או בירור הדרושים לביצוע הוראות חוק זה או הוראות לפיו.

(ג) אדם, שראש שירותי בריאות הנפש או שפסיכיאטר מחוזי פנה אליו לפי סעיף זה, חייב לספק לו כל מידע שנדרש ממנו.

דיווח של ראש שירותי בריאות הנפש (תיקון: תשס"ב)

23א. ראש שירותי בריאות הנפש ידווח לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לא יאוחר מ-1 באפריל בכל שנה, על הטיפול בנפגעי שואה במערכת בריאות הנפש בשנה שקדמה להגשת הדוח; הדיווח יכלול, בין השאר, את מספר ניצולי השואה ששהו בבתי החולים, את מספר ניצולי השואה שהשתחררו מבתי החולים לרבות כאלה שעברו לדיור במסגרת שיקום

נכי נפש בקהילה לפי חוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס-
2000, ומספר ניצולי השואה המאושפזים שנפטרו; כן יכלול
הדיווח פירוט בדבר מספר הניצולים המאושפזים שיש להם
אפטרופוס, ואם לא מונה להם אפטרופוס, את הנימוקים
לכך.

24. (א) השר ימנה חברים לוועדות פסיכיאטריות מחוזיות מתוך
רשימות כמפורט להלן:

**ועדה
פסיכיאטרית
מחוזית**

- (1) רשימת משפטנים הכשירים להתמנות שופטי בית
משפט שלום, שערך שר המשפטים (להלן - רשימת
המשפטנים);
- (2) רשימת פסיכיאטרים בשירות המדינה, שערך השר,
ושאינה כוללת פסיכיאטרים מחוזיים וסגניהם;
- (3) רשימת פסיכיאטרים שאינם בשירות המדינה,
שהגישה ההסתדרות הרפואית בישראל.

(ב) מתוך רשימת המשפטנים ימנה השר בכל מחוז יושב
ראש תורן וממלא מקומו; יושב ראש תורן יקבע את
המותבים של הוועדות באותו מחוז ואת העניינים שבהם
יטפלו.

(ג) וועדה פסיכיאטרית תדון במותב של שלושה שיתמנו
אחד מתוך כל אחת מן הרשימות המפורטות בסעיף קטן (א);
יושב ראש המותב יהיה החבר שנתמנה מתוך רשימת
המשפטנים.

(ד) ראש שירותי בריאות הנפש יהיה אחראי על הפעלת
הוועדות ויקיים מעקב סדיר בנוגע לעניינים שבטיפולן.

**ועדה
פסיכיאטרית
מחוזית
לילדים ולנוער
(תיקון: תשנ"ה)**

- 24.א. (א) השר ימנה חברים לוועדות פסיכיאטריות מחוזיות לילדים ולנוער מתוך רשימות כמפורט להלן:
- (1) רשימת משפטים הכשירים לשמש שופטי בית משפט שלום שערך שר המשפטים;
- (2) רשימת רופאים בעלי תואר מומחה בפסיכיאטריה של הילד המתבגר;
- (3) רשימת פסיכולוגים בעלי תואר מומחה בפסיכולוגיה קלינית בעלי נסיון מקצועי בטיפול בילדים ובנוער, שערכה מועצת הפסיכולוגים כמשמעותה בסעיף 47 לחוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977 (בסעיף זה - המועצה);
- (4) רשימת פסיכולוגים בעלי תואר מומחה בפסיכולוגיה חינוכית בעלי נסיון מקצועי, שערכה המועצה;
- (5) רשימת עובדים סוציאליים בעלי נסיון מקצועי בתחום ילדים ונוער, שערך שר העבודה והרווחה.

(ב) וועדה פסיכיאטרית לילדים ולנוער תדון במותב של חמישה שיתמנו אחד מתוך כל אחת מן הרשימות המפורטות בסעיף קטן (א); יושב ראש המותב יהיה החבר שנתמנה מתוך רשימת המשפטים.

(ג) לא יתמנה חבר למותב העומד לדון בענין אשפוזו של קטין בבית החולים שבו מועסק אותו חבר.

(ד) הוראות סעיף 24(ב) ו-(ד) יחולו על וועדות פסיכיאטריות מחוזיות לילדים ולנוער בשינויים המחוייבים.

(ה) הוראות חוק זה, ככל שהן מתייחסות לוועדה פסיכיאטרית, יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על וועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ולנוער, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת.

**סמכויות
וועדה
פסיכיאטרית**

25. על וועדה פסיכיאטרית יחולו הוראות סעיפים 8 עד 11 ו-27 (ב) לחוק וועדות חקירה, התשכ"ט-1968⁵, בשינויים המחוייבים.

**נוכחות בדיון
השמעת
טענות**

26. (א) הובא ענינו של חולה בפני הוועדה הפסיכיאטרית, תבדוק הוועדה את החולה; נבצר מן הוועדה לבדוק את החולה, רשאית היא לדחות את הדיון למועד אחר שתקבע ושלא יעלה על שבעה ימים, ולהאריך את תקופת האשפוז עד למועד הדיון.

(ב) מצאה הוועדה שיש צורך לבדוק את החולה בדיקה גופנית, תיערך הבדיקה בידי שני החברים הפסיכיאטרים או בידי אחד מהם בלבד, ויושב ראש הוועדה לא יהיה נוכח בה; דין בדיקה כאמור כדין בדיקת הוועדה כולה.

(ג) הוועדה תאפשר לחולה, לקרובו ולבאי כוחם, אם יש להם בא כוח, ובדיון בערר, גם לעורר ולבא כוחו ולפסיכיאטר המחוזי, להשמיע את טענותיהם בפניה; הוועדה רשאית לאפשר גם לאנשים נוספים, אם לדעתה הם נוגעים לענין, להשמיע את טענותיהם בפניה.

(ד) הדיון ייערך בדלתיים סגורות ויהיו נוכחים בו החולה ובא כוחו, אם יש לו בא כוח; הוועדה רשאית להרשות את נוכחותם של אנשים נוספים, אם לדעתה הם נוגעים לענין ונוכחותם דרושה לצורך הדיון.

(ה) סברה הוועדה כי נוכחותו של החולה בדיון, כולו או חלקו, עלולה לפגוע בשלומו הגופני או הנפשי, רשאית הוועדה, מנימוקים שיירשמו, לדון באותו חלק של הדיון שלא בנוכחותו.

(5) ס"ח התשכ"ט, עמ' 28, התשל"ב, עמ' 28

סדר הדיון בוועדה

27. הוועדה הפסיכיאטרית תקבע את סדר הדיון בפניה במידה שלא נקבע בתקנות.

דיון תקופתי בענין חולה שאושפז או נמצא בטיפול מרפאתי על פי צו

28. (א) חולה המאושפז על פי צו בית משפט או הנמצא בטיפול מרפאתי על פי צו כאמור, תדון הוועדה הפסיכיאטרית בענינו לפחות אחת לששה חדשים, וכן רשאית היא לדון בעניינו בכל עת אם ביקש זאת החולה או המנהל.

(ב) בדיון כאמור בסעיף קטן (א) מוסמכת הוועדה לאשר לחולה חופשות, בתוך תקופת הצו, בתנאים שתקבע או לשחררו ללא תנאי.

(ג) החליטה הוועדה לאשר לחולה חופשות, רשאית היא להסמיך את המנהל לקבוע מועדיהן ובאילו תנאים יינתנו.

(ד) החליטה הוועדה על שחרורו של החולה, תודיע על מועד השחרור לפסיכיאטר המחוזי, ליועץ המשפטי לממשלה, לפרקליט המחוז ולמשטרת ישראל.

ערעור על החלטת וועדה פסיכיאטרית

29. (א) החולה, קרובו וכן היועץ המשפטי לממשלה רשאים לערער על החלטה של ועדה פסיכיאטרית בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כדן יחיד; הערעור יוגש בתוך ארבעים וחמישה ימים מהמועד שבו נמסרה לחולה או ליועץ המשפטי לממשלה, לפי הענין, הודעה על ההחלטה.

(ב) שר המשפטים יקבע בתקנות את נוהל הגשת הערעור וסדרי הדיון בו.

זכות ייצוג (תיקון: תשס"ד)

29א. (א) בדיון בפני ועדה פסיכיאטרית ובדיון בערעור על החלטותיה, רשאי החולה להיות מיוצג על ידי עורך דין.

(ב) היה החולה מאושפז על פי הוראת אשפוז או נמצא בטיפול מרפאתי על פי הוראה לטיפול מרפאתי, זכאי הוא

להיות מיצג בדיון כאמור בסעיף קטן (א) על ידי עורך דין שנתמנה לתת שירות משפטי לפי הוראות חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972.

(ג) היה החולה מאושפז או נמצא בטיפול מרפאתי על פי צו בית משפט, זכאי הוא להיות מיוצג בדיונים כאמור בסעיף קטן (א), על ידי סניגור ציבורי שמונה לפי הוראות חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995.

(ד) הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לא יחולו לענין דיון בפני ועדה פסיכיאטרית לילדים ולנוער כאמור בסעיף 24א ודיון בערעור על החלטותיה.

(ה) המנהל או מי שהוסמך על ידו לענין זה, יודיע לחולה ואם יש לו אפוטרופוס גם לאפוטרופסו, בסמוך למועד אשפוזו, על זכותו של החולה להיות מיוצג לפי הוראות סעיף זה; לא ניתן היה לברר את דעתו של החולה בענין בשל מצבו הרפואי ואין לו אפוטרופוס, תימסר הודעה כאמור לאחד מקרוביו של החולה; ביקש חולה להיות מיוצג על ידי עורך דין לפי הוראות סעיף זה, או ביקש אפוטרופסו או קרוב של חולה שלא ניתן לברר את דעתו, כי החולה יהיה מיוצג, תינתן לחולה הזדמנות להפגש עם עורך הדין באופן שיאפשר ייצוג הולם של החולה.

(ו) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות לביצוע סעיף זה.

30. (א) מנהל רשאי, לפי שיקול דעתו, לשחרר חולה המאושפז שלא על פי צו של בית המשפט או לאשר לו חופשה.

**שחרור או
חופשה בידי
המנהל**

(ב) מנהל אינו רשאי לשחרר חולה מאושפז שהוא אסיר, אולם רשאי המנהל, באישור נציב בתי הסוהר, לאשר לו חופשה.

התנגדות לשחרור חולה

31. התנגד חולה או קרובו לשחרור החולה מבית החולים לפי סעיף 30 (א), אין לשחררו אלא באישור הפסיכיאטר המחוזי; על החלטת הפסיכיאטר המחוזי ניתן לערור בפני הוועדה הפסיכיאטרית.

העברת חולה

32. (א) אין להעביר חולה מבית חולים אחד למשנהו אלא בהסכמתו ובהסכמתם של המנהלים הנוגעים לענין; באין הסכמה כאמור יכריע בדבר הפסיכיאטר המחוזי של המחוז שבו נמצא בית החולים שאליו מבקשים להעביר את החולה, על החלטתו של הפסיכיאטר המחוזי ניתן לערור בפני הוועדה הפסיכיאטרית באותו מחוז.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי ראש שירותי בריאות הנפש, בנסיבות מיוחדות ובהתחשב בצרכי האשפוז, להורות על העברת חולה מבית חולים אחד למשנהו.

החזרת חולה לבית חולים

33. עזב חולה את בית החולים ללא רשות, לא חזר אליו מחופשה או נעדר ממנו מסיבה אחרת -

(1) אם אושפז לפי צו של בית משפט או אם הוא אסיר, יודיע על כך המנהל למשטרת ישראל, אשר תדאג להחזרתו לבית החולים;

(2) אם אושפז לפי הוראת אשפוז, יודיע על כך המנהל לפסיכיאטר המחוזי; החליט הפסיכיאטר המחוזי על החזרתו לבית החולים, רשאי הוא להשתמש בסמכויות הנתונות לו בסעיף 14.

אמצעי כפיה 34. (א) בסעיף זה, "אמצעי כפיה" - בידוד או קשירה.

(ב) שימוש באמצעי כפיה לגבי חולה מאושפז ייעשה רק במידה הדרושה לצורך הטיפול הרפואי בו או כדי למנוע סכנה לעצמו או לזולתו.

(ג) הוראה בדבר שימוש באמצעי כפיה תינתן בכתב בידי רופא לזמן מוגבל; במקרה חירום ובהעדר רופא רשאית אחות לתת הוראה כאמור.

(ד) השר יקבע בתקנות הוראות בדבר דרכי השימוש באמצעי כפיה, לרבות בדבר רישום בפנקס מיוחד ודרכי ניהולו.

35. (א) לא תישלל זכות מזכויותיו של חולה ולא תוגבל בדרך כלשהי, אלא על פי חוק.

**זכויות
החולה**

(ב) המטרה העיקרית של אשפוז חולה בבית חולים הינה קבלת טיפול רפואי ואין לאשפז אדם בבית חולים לשם הגנה על הציבור או עליו בלבד, אלא לפי הוראות חוק זה.

(ג) חולה המאושפז בבית חולים זכאי לקבל טיפול בהתאם למצבו הרפואי, הן הנפשי והן הגופני, בהתאם לתנאים ולהסדרים הנהוגים במערכת הבריאות בישראל.

(ד) חולה המאושפז בבית חולים רשאי -

- (1) לשלוח ולקבל מכתבים סגורים ודברי דואר אחרים;
- (2) לקבל אורחים בזמנים ובתנאים שקבע המנהל;
- (3) לקיים קשר עם אנשים מחוץ לבית החולים;
- (4) להחזיק חפצים אישיים במידה סבירה וללבוש את בגדיו האישיים, הכל בתנאים שקבע המנהל.

(ה) מנהל רשאי להגביל זכויותיו של חולה לפי סעיף זה במידה שהדבר דרוש מטעמים רפואיים, ובלבד שלא תוגבל זכותו של החולה לשלוח מכתבים סגורים לעורך דינו, לאפוטרופסו, לפסיכיאטר המחוזי, לוועדה הפסיכיאטרית המחוזית וליועץ המשפטי לממשלה, או לקיים קשר אחר איתם.

(ו) חולה המתקבל לאשפוז יקבל טופס המפרט את זכויותיו וחובותיו וכן הסבר בעל פה על תוכנו מהרופא המקבל; לא היה החולה מסוגל להבין את תוכן הטופס מפאת מצבו הרפואי יצוין הדבר בכתב בתיקו הרפואי, ותוכנו של הטופס יוסבר לו מיד לכשיאפשר זאת מצבו הרפואי.

(ז) עותק מטופס זכויות החולה וחובותיו יוצג בכל מחלקה פסיכיאטרית במקום בולט.

(ח) חולה המאושפז מרצונו לא יקבל טיפול רפואי, למעט טיפול חירום, אלא בהסכמתו; סירב חולה המאושפז כאמור לקבל טיפול רפואי כפי שקבע לו המנהל, רשאי המנהל לשחררו.

(ט) חולה שאושפז אשפוז כפוי או שניתנה לגביו הוראה לטיפול מרפאתי, יינתן לו טיפול לפי מצבו הרפואי אף למרות התנגדותו; טיפולים מיוחדים שיפורטו בתקנות יינתנו רק בהתאם להוראות שייקבעו בהן.

(י) חולה ישותף במידת האפשר בתוכנית הטיפול בו.

(יא) חולה זכאי לקבל מידע רפואי בקשר למצבו; המידע יימסר לו לפי שיקול דעתו של הרופא.

תעסוקה לחולה

36. השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר העסקתו של חולה בעיסוקים הקשורים בתוכנית ריפוי בעיסוק או בתוכנית שיקום; אין בהעסקתו של חולה כאמור משום יצירת קשר של עובד ומעביד בין החולה לבין המעסיק.

נכסי החולה

37. אין באשפוזה של חולה כדי לפגוע בזכותו להמשיך ולנהל את נכסיו, אלא אם כן קבע המנהל בכתב שאין החולה מסוגל לדאוג לענייניו; על קביעתו של המנהל רשאי החולה לערור בפני הוועדה הפסיכיאטרית.

דיווח של הפסיכיאטר המחוזי

38. הפסיכיאטר המחוזי יודיע ליועץ המשפטי לממשלה וליושב ראש התורן של הוועדה הפסיכיאטרית המחוזית, על מתן הוראת אשפוז והוראה לטיפול מרפאתי, וכן על הוצאת צו אשפוז וצו לטיפול מרפאתי.

דיווח של מנהל ומנהל מרפאה

39. (א) מנהל יודיע לראש שירותי בריאות הנפש על קבלתו של חולה לבית החולים; בהודעה כאמור יצויין, בין היתר, אם החולה אינו יכול לדאוג לענייניו ואם יש לו אפוטרופוס; כמו כן יודיע המנהל כאמור על שחרורו של החולה מבית החולים, על העברתו לבית חולים אחר או על פטירתו.

(ב) מנהל מרפאה יודיע לראש שירותי בריאות הנפש על קבלתו של חולה לטיפול מרפאתי כפוי, על שחרורו או על פטירתו.

פעולה דחופה של האפוטרופוס הכללי

40. (א) קיבל ראש שירותי בריאות הנפש מידע לגבי חולה אשר אינו מסוגל לנהל את ענייניו ואין לו אפוטרופוס, כי יש צורך לעשות לגבי נכסיו פעולה משפטית שאינה סובלת דחי, יודיע על כך לאפוטרופוס הכללי וכן יודיע לו כל אימת שחל הצורך לעשות פעולה משפטית כאמור.

(ב) קיבל האפוטרופוס הכללי הודעה כאמור בסעיף קטן (א) רישה, רשאי הוא אם ראה צורך בכך, לעשות לגבי נכסי החולה כל פעולה משפטית שאינה סובלת דיחוי, כולל כינוס נכסים ומילוי התחייבויות כספיות והוראות סעיף 72 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, התשכ"ב-1962, 6, יחולו, בשינויים המחוייבים, לענין שמיעת דעתם של קרובי החולה.

(ג) תפקידו של האפוטרופוס הכללי יסתיים באחת מאלה:

- (1) משקיבל הודעה לפי סעיף קטן (א) סיפה;
- (2) משנתמנה לחולה אפוטרופוס;
- (3) משקבע בית-המשפט שאין עוד צורך במילוי תפקידו של האפוטרופוס הכללי; הוראות סעיף 63 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, התשכ"ה-1962, יחולו בשינויים המחוייבים לפי הענין, על סיום תפקידו של האפוטרופוס הכללי;
- (4) משנפטר החולה.

41. (בוטל)

(תיקון:

תשנ"ד)

42. (א) מי שהגיעה אליו ידיעה לגבי אדם תוך כדי ביצוע חוק זה או בקשר לביצועו, חייב לשמרה בסוד ולא לגלותה אלא באחת מנסיבות אלה:

- (1) האדם שעליו המידע, הסכים במודע ובכתב לגילוי, וכל עוד לא ביטל בכתב את הסכמתו האמורה;
- (2) גילוי המידע דרוש, לדעתו של הרופא המטפל, לשם טיפול באותו אדם או לשם ביצוע חוק זה והתקנות לפיו;
- (3) קיימת חובה או רשות בחוק לגלות את המידע;
- (4) הוא הורשה לכך בידי בית משפט;
- (5) הוא נדרש לגלות את הידיעה, במסגרת ניהול חקירה, למי שמוסמך לנהל חקירה על ביצוע עבירות,

סודיות

או לגלות את הידיעה, לצורך מניעת עבירות, לקצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה או למי ששר המשפטים הסמיכו לקבל מידע לפי סעיף זה; גילוי ידיעה כאמור בפסקה זו טעון הסכמתו של ראש שירותי בריאות הנפש או מי שהוא הסמיך לכך, או הסכמתו של מנהל או פסיכיאטר מחוזי, הכל לפי הענין.

(ב) אין סעיף זה בא לאסור על רופא למסור מידע על מצבו של חולה לחולה, לאפוטרופסו או לקרובו, לפי שיקול דעת הרופא.

מסירת מידע לצרכי מחקר 43. על אף האמור בסעיף 42, מותר למסור מידע לצרכי מחקר או תכנון שירותים רפואיים, על פי כללים שיקבע השר בתקנות, באישור וועדת העבודה והרווחה של הכנסת; מי שהגיע לידיו מידע כאמור לא יפרסם בכל דרך שהיא פרטים שיש בהם כדי לזהות חולה.

עבירות ועונשין 44. (א) רופא הנותן תעודה בדבר היותו של אדם חולה כשהוא יודע שאינו חולה, או כשלא עשה את הדרוש כדי להיווכח אם הוא חולה או לא, דינו - מאסר חמש שנים.

(ב) מי שגרם ביודעין לאשפוזו של אדם בבית חולים ללא צורך או שלא כדין, דינו - מאסר חמש שנים.

(ג) המשתמש בבית חולים או במרפאה כלפי חולה באמצעי כפיה שלא על פי הוראות חוק זה, דינו - מאסר שלוש שנים.

(ד) מי שעשה מעשה או נמנע מעשות מעשה כדי לשלול מאדם זכות הניתנת לו לפי חוק זה או כדי להכביד על מימושה, וכן העובר עבירה על הוראות חוק זה שאין עונש אחר בצדה, דינו - מאסר שנה.

- חולה שנעצר**
לפי חוק
השיפוט
הצבאי,
או שהועמד
לדין בבית
דין צבאי
45. הוראות חוק זה יחולו, בשינויים המחוייבים, על חולה שנעצר לפי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955⁷, או שהועמד לדין לפני בית דין צבאי או שהואשם בהליך של חקירה מוקדמת לפי אותו חוק, וכל מקום בחוק זה שבו מדובר בבית-משפט - לרבות בית דין צבאי או שופט חוקר במשמע; לענין זה יראו - (1) בסעיף 19 - כאילו מדובר בערעור לפי סעיף 240 (ד) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;
 (2) בסעיף 21 - כאילו במקום "היועץ המשפטי לממשלה" נאמר "הפרקליט הצבאי הראשי"⁷;
 (3) בסעיף 28 (ד) - כאילו במקום "לפרקליט המחוז" נאמר "לפרקליט הצבאי הראשי";
 (4) בסעיף 35 (ה) - כאילו אחרי "לוועדה הפסיכיאטרית המחוזית" נאמר "לפרקליט הצבאי הראשי";
 (5) בסעיף 38 - כאילו אחרי "ליועץ המשפטי לממשלה" נאמר "לפרקליט הצבאי הראשי".
- ביצוע ותקנות**
46. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות בדבר הגשת דינים וחשבונות על הטיפול בחולים בבתי חולים ובמרפאות, קביעת טפסים ונוסחם ואופן הדיווח ופרטיו לפי סעיפים 38 עד 40.
- ביטול**
47. חוק לטיפול בחולי נפש, התשט"ו-1955⁸ - בטל.
- תיקון**
48. (שולב בפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש) התשל"ב-1971.
- תחילה**
49. תחילתו של חוק זה תשעים ימים מיום פרסומו.
- פרסום**
50. חוק זה יפורסם תוך 30 יום מיום קבלתו.

(7) ס"ח התשט"ו, עמ' 171 התשמ"ח, עמ' 66.

(8) ס"ח התשט"ו, עמ' 121.

(9) החוק פורסם ביום 8.1.1991.

תקנות טיפול בחולי נפש, התשנ"ב-1992

=====

תקנות טיפול בחולי נפש, התשנ"ב-1992¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 27, 34 (ד), 35 (ט) ו-46 לחוק טיפול בחולי נפש,
התשנ"א-1991¹ (להלן - החוק), אני מתקין תקנות אלה:

פרק א' : הגדרות

הגדרות

1. בתקנות אלה -

"אבחון פסיכוסוציאלי" - אבחון שנעשה בידי עובד סוציאלי של
בית החולים אודות מצבו המשפחתי, הכלכלי והחברתי של החולה,
והקשר שלהם למצבו הרפואי;

"אחות אחראית" - אחות אחראית למחלקה או אחראית
למשמרת; "אמצעי כפייה", "בית חולים", "וועדה פסיכיאטרית",
"חולה", "מרפאה", "מנהל", "פסיכיאטר", "קרוב" ו"רופא" -
כמשמעותם בחוק;
"אסמכתא" - כל אחד מאלה:

(1) הוראת פסיכיאטר מחוזי לפי סעיפים 6, 7, 9 (א) או (ב), 10
(ב), 11, 15 (ה), 33 (ב) או 48 (ה) לחוק;

(2) צו בית משפט לפי סעיפים 15 (א), (ב) או (ג), 16 (א) או (ב),
17 או 20 לחוק;

"אשפוז" - לרבות אשפוז יום בבית-חולים;
"חפץ מסוכן" - כל חפץ העלול, לדעת הרופא או האחות,
לשמש בידי החולה לפגיעה בעצמו או בזולת, בנסיבות הכרוכות
במצבו הרפואי;

(1) ס"ח התשנ"א, עמ' 58 ועמ' 130.

"יומן סיעוד" - היומן שבו רושמת האחות האחראית דו"חות על מצבם של החולים, אירועים מיוחדים לגבי החולים והוראות טיפוליות לגביהם;
 "נזע חשמלי" - טיפול מיוחד בחולה בזרם חשמלי למוחו המוזרם בדרך מבוקרת באמצעות מכשיר חשמלי;
 "ספר הוראות" - ספר מחלקתי שבו נרשמות הוראות הרופא למתן טיפולים;
 "פנקס" - פנקס שבו יירשמו הוראות מיוחדות להסתכלות, השגחה, בידוד וקשירה;
 "ראש השירות" - ראש שירותי בריאות הנפש שמינה השר.

פרק ב' : טפסים והודעות

2. **טופס הוראה לבדיקה כפויה**
 הוראה של פסיכיאטר מחוזי לבדיקה פסיכיאטרית כפויה לפי סעיפים 6 או 7 לחוק תיערך לפי טופס 1 בתוספת.
3. **טופס הוראה לאשפוז כפוי**
 הוראה של פסיכיאטר מחוזי על אשפוז כפוי לפי סעיפים 9 (א) ו-11 (ב), 11 (ד) ו-15 (ה) לחוק, על החזרה לאשפוז לפי סעיף 33 (2) לחוק וכן על הארכת אשפוז לפי סעיף 10 (ב) לחוק, תיערך לפי טופס 2 בתוספת; עותקים ממנה יישלחו לפי סעיף 38 לחוק ליועץ המשפטי לממשלה וליושב ראש התורן של הוועדה הפסיכיאטרית.
4. **טופס הארכת תקופת אשפוז כפוי בידי הוועדה**
 הוראת הוועדה הפסיכיאטרית להארכה של תקופת האשפוז הכפוי לפי סעיפים 10 (ג) ו-26 (א) לחוק תיערך לפי טופס 3 לתוספת.

5. טופס הוראה לטיפול מרפאתי כפוי
 11 לחוק תיערך לפי טופס 4 בתוספת, והעתקו יישלח או יימסר לחולה.
 (תיקון: תשס"א)

6. הודעות על קבלת חולה, על שחרורו, העברתו או פטירתו
 (א) הודעת מנהל לראש השירות, לפי סעיף 39 (א) לחוק, תינתן תוך שבוע מיום קבלת החולה, ויצויין בה אם החולה אינו יכול לדאוג לעניניו ואם יש לו אפוטרופוס; כן יצויין בהודעה לגבי חולה שאינו מסוגל לדאוג לעניניו ואין לו אפוטרופוס, אם יש צורך לעשות לגבי נכסיו פעולה משפטית שאינה סובלת דיחוי.

(ב) הודעת המנהל לראש השירות, על שחרורו של החולה מבית החולים, העברתו לבית חולים אחר או פטירתו, תינתן תוך 14 ימים מיום השחרור, ההעברה או הפטירה, לפי הענין.

(ג) הודעת מנהל מרפאה לראש השירות לפי סעיף 39 (ב) לחוק על קבלת חולה לטיפול מרפאתי כפוי תינתן תוך שבוע, מיום קבלתו, והודעתו על שחרור או על פטירה של חולה תינתן תוך 14 ימים מיום השחרור או הפטירה, לפי הענין.

7. הודעה על שינוי ביכולת חולה לדאוג לעניניו
 חל שינוי במצבו של חולה מאושפז שאין לו אפוטרופוס, באופן שאינו מסוגל לדאוג לעניניו ויש צורך לעשות לגבי נכסיו פעולה משפטית שאינה סובלת דיחוי, יודיע המנהל על כך לראש השירות וכן יודיע לו משחדל הצורך לעשות פעולה משפטית כאמור.

8. מסירת הודעה באמצעות מחשב
 הודעה של מנהל או של מנהל מרפאה לראש השירות שלא נקבע לה טופס, תהיה בכתב ויכול שתיעשה באמצעות מחשב; הודעה כאמור תכלול פרטים כפי שראש השירות יורה.

9. הודעה של ראש השירות לאפוטרופוס הכללי כאמור בסעיף 40 (א) לחוק, תינתן בכתב.	<p>דיווח
לאפוטרופוס
הכללי</p>
10. מנהל, לרבות מנהל מרפאה, יגיש לראש השירות, לפי דרישתו, מידע בכל ענין הנוגע לסדרים הנוהגים בבית החולים או במרפאה.	<p>מסירת
תסקיר</p>

פרק ג' : סדרי קבלה לאשפוז והעברה ממחלקה למחלקה

11. (א) חולה בגיר שהובא לאשפוז ייבדק בידי פסיכיאטר או בידי רופא מתמחה בפסיכיאטריה.	<p>בדיקת חולה
בקבלתו</p>
(ב) חולה קטין שהובא לאשפוז ייבדק בידי רופא מומחה בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר, ובהעדרו - בידי מתמחה בענף זה שהסמיכו רופא כאמור.	
12. (א) החליט פסיכיאטר כאמור בתקנה 11 (להלן - הרופא הבודק) לאשפוז חולה, ייפתח לחולה תיק.	<p>קבלת חולה
לאשפוז</p>
(ב) בעת קבלת חולה לאשפוז, יערוך הרופא הבודק בדיקה נפשית וגופנית וירשום את תוצאותיה לרבות סימנים מיוחדים (צלקת, סימני אלימות וכיוצא באלה).	
(ג) הרופא הבודק ירשום בטופס קבלה של החולה את ממצאי הבדיקה, החלטתו בדבר אשפוזו וכל הוראה שייראה לנכון;	
(ד) החליט הרופא הבודק לאשפוז חולה בבית חולים, ישלח הודעה על כך לקרובו וכן יביא את הדבר לידיעת עובד סוציאלי של בית החולים.	

(ה) אושפז חולה, יימסרו לו טופס פירוט זכויות וחובות שלו לפי טופס 5 בתוספת, וכן הסברים, ואם אינו מסוגל להבין - יירשם הדבר בתיקו הרפואי, הכל לפי הוראות סעיף 35 (ו) לחוק.

הסכמה לאשפוז

13. (א) חולה המבקש להתאשפז מרצונו בבית חולים יחתום על טופס הסכמה לאשפוז מרצון ולקבלת טיפול לפי טופס 6 בתוספת, וגם מי שמביאו, יתבקש לחתום על בקשת אשפוז; בטופס הבקשה יירשמו הפרטים האישיים ומענו של החותם.

(ב) חולה קטין או חולה שמונה לו אפוטרופוס והוא הובא לאשפוז יחתום אפוטרופסו על טופס הבקשה לאשפוז.

(ג) אושפז חולה בבית חולים, יוזמן קרובו, בידיעת החולה, תוך חמישה ימים מיום אשפוזו לצורך אבחון פסיכוסוציאלי ולשם קבלת פרטים נוספים אודות החולה.

רישום פרטים אישיים

- (1) שם מלא ושמות ההורים;
- (2) מספר תעודת זהות או דרכון;
- (3) שם, מען ומספר טלפון של קרוב משפחה אחד לפחות;
- (4) שנת לידה וארץ לידה;
- (5) מין;
- (6) דת;
- (7) אזרחות;
- (8) מצב משפחתי;
- (9) מען קבוע או אחרון ומספר הטלפון בו.

חפצי ערך

15. (א) מיד עם קבלת חולה לאשפוז תיערך רשימת חפצי הערך

והכסף שברשותו ובגדיו, תוך הפרדה בין אלה הנשארים ברשותו ובין אלה הנמסרים למשמורת בית החולים (להלן - הרשימה); על הרשימה יחתמו שני עובדים של בית החולים, שערכו אותה, וכן החולה ומי שהביאו לאשפוז; לא חתם אחד מהם - תצוין הסיבה.

(ב) הרשימה תיערך בארבעה עותקים, שיימסרו לחולה, למי שהביאו ולאחראי על שמירת חפצי ערך; עותק אחד יתויק בתיקו האישי של החולה בבית החולים.

(ג) חפצי ערך יימסרו מיד לאחראי על שמירת חפצי ערך בבית החולים, והוא ירשם בספר המיועד לכך וישמר במקום בטוח; בהעדרו של האחראי ידאגו העובדים שערכו את הרשימה, לשמירת חפצי ערך במקום נעול ולמסירתם לאחראי בהקדם; חפצי הערך יימסרו בידי האחראי למי שהורה החולה בכתב ובחתימת ידו.

(ד) נקבע כי החולה אינו מסוגל לנהל את עניניו, לא יימסור חפצי הערך שברשותו לאדם זולת אפוטרופסו שיאשר קבלתם בכתב, או באין לו אפוטרופוס - לאפוטרופוס הכללי.

(ה) הוראות תקנה זו יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על חפצי ערך שיתקבלו בידי החולה או בשבילו במשך תקופת אשפוזו.

בדיקה גופנית

16. חולה, שנתקבל לאשפוז במחלקה או הועבר ממחלקה למחלקה אחרת, ייבדק בידי רופא המחלקה המקבלת בדיקה גופנית ונפשית.

הוראות טיפול

17. (א) הרופא שבדק את החולה כאמור בתקנה 16 יקבע את המחלקה שבה יאושפז החולה, ויתן הוראות בדבר האשפוז והטיפול בו.

(ב) הרופא ירשום את אבחנתו ואת הוראות הטיפול, לפי תקנת משנה (א), בספר ההוראות ויאשר את הרישום בחתימת ידו.

18. העברת חולה ממחלקה למחלקה אחרת או יציאת חולה ממחלקה סגורה טעונים אישור רופא בחתימת ידו בציון תנאי ההעברה או היציאה.	העברה ממחלקה למחלקה
--	--

פרק ד' : הסתכלות מיוחדת, השגחה מיוחדת, בידוד וקשירה

19. (א) רופא בבית חולים רשאי להורות הוראה מיוחדת בכתב על אחד מאלה: (1) הסתכלות מיוחדת; (2) השגחה מיוחדת;	הוראות מיוחדות (תיקון: תשנ"ג)
--	---

(ב) הוראת רופא לפי תקנת משנה (א) תינתן לפי שיקול דעתו בהתאם למצבו של החולה על סמך בדיקה רפואית, לרבות במקרים אלה:

(1) החולה עלול לסכן את עצמו או את זולתו סיכון פיסי או עלול לגרום פגיעה חמורה ברכוש;
(2) החולה נמצא במצב גופני קשה או משתנה;
(3) החולה מקבל טיפול העלול להביא לשינוי פתאומי במצבו;
(4) החולה נמצא במצב של אי שקט פסיכומוטורי ניכר;
(5) החולה עלול לעזוב את המחלקה או את בית החולים ללא רשות;
(6) על פי בקשת החולה.

- רישום הוראה בפנקס**
(תיקון: תשנ"ג)
20. רופא ירשום ויפרט בפנקס את הסיבות למתן הוראה מיוחדת בהתאם למצבים המפורטים בתקנה 19 (ב) ויחתום על ההוראה. כמו כן ירשום רופא בפנקס הוראה בדבר שימוש באמצעי כפיה, שניתנה לפי סעיף 34 לחוק.
- ביטול הוראה מיוחדת**
21. החליט רופא לבטל הוראה מיוחדת ירשום זאת בפנקס.
- אחריות לביצוע הוראות רופא**
22. על האחות האחראית מוטלת האחריות לביצוע הוראות הרופא, ואולם רשאית היא למנות, בכתב, אחות אשר תהיה אחראית לביצוע הוראות הרופא וההוראות המיוחדות לפי פרק זה (להלן - האחות הממונה).
- רישום ביומן סיעודי**
23. האחות האחראית תפרט ביומן הסיעודי את רשימת החולים, שלגביהם ניתנו הוראות בדבר הסתכלות, השגחה ואמצעי הכפיה.
- מסירת מידע בעת חילופי משמרות**
24. האחות האחראית תמסור את המידע שביומן הסיעוד לאחות המחליפה אותה כאחראית על משמרת.
- הסתכלות מיוחדת**
25. ניתנה הוראת רופא בדבר הסתכלות מיוחדת, חייבת האחות האחראית או האחות הממונה לדעת, בכל עת, על מצבו של החולה ועל מקום הימצאו.
- השגחה מיוחדת**
26. ניתנה הוראה בדבר השגחה מיוחדת לגבי חולה, תהיה האחות האחראית או האחות הממונה צמודה לחולה בכל עת ובכל מקום, ולא תעזוב את החולה לפני בואה של ממלאת מקומה.
- בידוד חולה**
27. חולה יבודד בחדר מיוחד שיועד לכך ושבו יהיו סדרי בטיחות מתאימים.

קשירה

28. (א) חולה ייקשר למיטה, לפי הוראות הרופא, בשתיים או יותר מגפיו, רק בחדר מיוחד המיועד לכך.

(ב) בחדר המיועד לקשירה יהיו:

- (1) לא יותר משלוש מיטות לקשירה;
- (2) מזרן חסין אש בכל מיטה;
- (3) גלאי עשן;
- (4) איוורור סביר;
- (5) ריהוט הכרחי בלבד.

(ג) בחדר הקשירה יהיו סדרי בטיחות נאותים ובקרבתו יימצא ציוד מתאים ותקין לכיבוי אש.

(ד) האחיות האחראית תקבע הסדרים שימנעו מחולים אחרים גישה לחדר הקשירה, כאשר נמצא בו חולה קשור, ללא השגחת איש צוות.

תוקף הוראת קשירה

29. (א) תקפה של הוראת קשירה לא יעלה על 4 שעות.

(ב) על פי בדיקה רשאי רופא להאריך תוקפה של הוראת קשירה לפרקי זמן נוספים שלא יעלו על ארבע שעות בכל פעם.

קשירה דחופה

30. (א) במקרה חירום ובהעדר רופא רשאי אחות אחראית למחלקה או אחות אחראית למשמרת להורות על קשירת חולה, ולקרוא לרופא במהירות האפשרית לקבלת אישור.

(ב) לא נתקבל אישור רופא כאמור בתקנת משנה (א) - יותר החולה מקשירתו מיד.

(ג) האחיות שנתנה הוראה לקשירת חולה כאמור בתקנת משנה (א) תרשום בפנקס את הפרטים הנוגעים לקשירה לרבות שעת הקשירה, שם הרופא שאליו פנתה ושעת הפניה.

- פיקוח על חולה קשור**
31. האחות האחראית או האחות הממונה תבדוק את מצבו של החולה הקשור אחת לחצי שעה לפחות.
- חפצים מסוכנים**
32. ניתנה הוראה להשגחה מיוחדת או לאמצעי כפיה, תיקח האחות האחראית או האחות והממונה מן החולה כל חפץ מסוכן ותמנע ממנו קבלת כל חפץ מסוכן בכל דרך שהיא.
- ביקור אורחים**
33. ביקור אורח אצל חולה הנמצא בהשגחה מיוחדת או שניתנה לגביו הוראה לשימוש באמצעי כפיה, ייעשה אך ורק באישור רופא ובפיקוח של האחות האחראית או האחות הממונה.

פרק ה' : טיפול מיוחד

- טיפול בנזע חשמלי**
34. (א) לא יינתן לחולה טיפול בנזע חשמלי אלא אם כן נתקיימו כל אלה:
- (1) החליטו על כך שלושה רופאים של בית החולים ובהם מנהל בית החולים או ממלא מקומו, מנהל המחלקה שבה מאושפז החולה, או ממלא מקומו או מנהל המרפאה שבה מטופל החולה או ממלא מקומו;
 - (2) החולה נבדק גופנית בידי רופא, ובבדיקות המתאימות לענין, לא נמצאו עילות-נגד רפואיות למתן הטיפול;
 - (3) חולה המאושפז מרצונו, ואם הוא פסול דין - אפוטרופסו, הסכים לכך, בכתב, לפי טופס 7 - הסכמה לטיפול מיוחד - שבתוספת.
- (ב) החלטה על טיפול בנזע חשמל תהיה בכתב ותפרט את מצבו הרפואי של החולה והנימוקים לצורך במתן הטיפול.

(ג) טיפול בנזע חשמל ייעשה בהרדמה בלבד ותוך מתן תרופות להרפיה וקיום אמצעי הבטיחות המתחייבים מכך, להנחת דעתו של מנהל בית החולים.

35. (א) לא יטפל רופא בחולה במכשיר נזע חשמלי אלא אם כן נתקיימו תנאים אלה :

- (1) המכשיר נבדק בידי מומחה מוסמך בעל נסיון, מהנדס או הנדסאי אלקטרוניקה רפואית (להלן - אלקטרונאי מוסמך) אחת לששה חודשים לפחות, במעבדה לבדיקת מכשירים פיסיקליים רגישים שיורה עליה ראש השירות;
- (2) אלקטרונאי מוסמך אישר בחתימת ידו ובחותמת המעבדה, שהמכשיר היה תקין בעת הבדיקה וכשר לשימוש.

**השימוש
במכשירים
בנזע חשמל**

פרק ו' : סדרי דיון של וועדה פסיכיאטרית

36. ערר לוועדה פסיכיאטרית, יוגש לוועדה בכתב, באמצעות מזכירות הוועדה.

הגשת ערר

37. (א) בכתב ערר יפורטו כל אלה :

- (1) שמו ומענו של העורר;
- (2) יחס הקרבה של העורר אל החולה;
- (3) שם החולה ומקום אשפוזו;
- (4) התאריך שבו נמסרה לעורר ההחלטה שעליה הוא עורר;
- (5) הנימוקים אשר עליהם מבסס העורר את עררו, כל נימוק בפסקה מיוחדת ובקיצור;
- (6) הסעד המבוקש.

**פרטי כתב
ערר**

- (ב) כתב ערר יהא חתום ביד העורר או בא כוחו.
- (ג) השמטת אחד או יותר מהפרטים האמורים לא תפסול את הערר, אולם הוועדה הפסיכיאטרית רשאית לדרוש השלמת הפרטים החסרים.
- (ד) מי שעל החלטתו הוגש ערר, יצוין בכתב הערר כמשיב.

מסירת העתקים

38. הוגש כתב ערר, ימסור יושב ראש הוועדה הפסיכיאטרית למשיב העתק ממנו ומן המסמכים שצורפו אליו.

תשובת המשיב

39. (א) המשיב רשאי להגיש לוועדה הפסיכיאטרית תוך שני ימים מהיום שבו נמסר לו העתק כתב הערר תשובה בכתב, בחמישה העתקים.

- (ב) התשובה תהא חתומה ביד המשיב או בא כוחו.

- (ג) (1) הוגשה תשובת המשיב כאמור, ימסור יושב ראש הוועדה הפסיכיאטרית לעורר העתק ממנה.
- (2) היה המשיב סבור, כי הבאת תשובתו לידיעת החולה עלולה לפגוע בבריאות החולה, יציין זאת בכתב התשובה, ויושב ראש הוועדה הפסיכיאטרית רשאי שלא להביאה לידיעת העורר - אם הוא החולה.

המועד לשמיעת ערר

40. (א) יושב ראש הוועדה הפסיכיאטרית יקבע מועד לשמיעת הערר, שיהיה תוך חמישה ימים מיום הגשת כתב הערר.
- (ב) מזכיר הוועדה ימסור לצדדים הודעה על המועד והמקום לשמיעת הערר.

נימוקים נוספים

41. עורר רשאי להשמיע בפני הוועדה הפסיכיאטרית נימוקים נוספים על אלה שפורטו בכתב הערר.

הזמנת עדים 42. (א) כל צד רשאי להזמין לדיון בפני הוועדה, בהסכמתה, עדים לרבות מומחה רפואי.

(ב) הוועדה הפסיכיאטרית רשאית להתיר למומחה הרפואי לבדוק את החולה במקום ובתנאים שתקבע.

הדיון בערר 43. הוועדה תדון בערר שהוגש בפניה בנוכחות כל חבריה ותקבל החלטותיה ברוב קולות.

החלטת הוועדה 44. (א) ההחלטת הוועדה הפסיכיאטרית תיערך בכתב ותיחתם ביד היושב ראש וחבריה.

(ב) ההחלטה תימסר לצדדים מיד עם הינתנה; נימוקים להחלטה יינתנו בתוך חמישה ימים מיום מתן ההחלטה.

ענינים שאינם עררים 45. בכל ענינים אחרים שמסורים לוועדה הפסיכיאטרית ושאינם עררים, רשאית הוועדה לקבוע לעצמה את סדרי דיוניה.

חוות דעת של הפסיכיאטר המחוזי 46. הפסיכיאטר המחוזי רשאי לחוות את דעתו בפני הוועדה הפסיכיאטרית שבמחוז שיפוטו ולהעיר הערותיו בכל ענין שהובא לפניה, לרבות ערר שהוא אינו המשיב בו.

פרק ז': חופשה, שחרור חולה או העברתו לבית חולים אחר

בקשה לשחרור החולה 47. בקשה לשחרור חולה מבית החולים, תוגש למנהל בכתב לפי טופס 8 בתוספת; התנגד המנהל לבקשה, יודיע על כך, בכתב, למבקש תוך 48 שעות מקבלת הבקשה.

הודעה לחולה על שחרור 48. החליט מנהל לשחרר חולה המאושפז חודש ימים לפחות, יודיע על החלטתו לחולה, עשרים וארבע שעות לפחות לפני מועד השחרור.

**שחרור חולה
המאושפז
על פי צו**

49. (א) המנהל ימציא לוועדה הפסיכיאטרית הדנה בשחרור חולה נאשם לפי סעיף 28 לחוק מסמכים אלה:
- (1) העתק מכתב האישום;
 - (2) העתק מפסק הדין של בית המשפט;
 - (3) תסקיר על מחלתו של החולה, הטיפול בו ומצבו בעת הדיון בשחרור;
 - (4) חוות דעת בדבר מידת הסכנה הנשקפת מהחולה לציבור ולעצמו כשישחרר.

(ב) הוועדה הפסיכיאטרית רשאית לבקש מידע מן המרשם הפלילי לגבי החולה הנאשם, ואולם רשאית היא להחליט על שחרור חולה, גם אם לא מצוי בידה מידע כאמור.

**העברת חולה
לבית חולים
אחר**

50. (א) ביקש חולה או קרובו או אפוטרופסו להעביר את החולה לבית חולים אחר, יגיש בקשתו, בכתב, למנהל בית החולים שבו מאושפז החולה והעתק ממנה למנהל בית החולים שאליו הוא מבקש להעביר את החולה.
- (ב) המנהלים שהוגשה להם בקשה כאמור, יודיעו למבקש על החלטתם תוך ארבעה עשר ימים מיום הגשת הבקשה.
- (ג) התנגד אחד המנהלים להעברה, יגיש המבקש את בקשתו לפסיכיאטר המחוזי, שבמחוז שיפוטו נמצא בית החולים שאליו מבקשים להעביר את החולה; הפסיכיאטר המחוזי יודיע לנוגעים בדבר על החלטתו תוך ארבעה עשר ימים מיום הגשת הבקשה; היה אחד המנהלים בעצמו הפסיכיאטר המחוזי, יועבר הענין להחלטתו של ראש השירות.
- (ד) הוראות תקנה זו, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, אם סבור מנהל בית החולים שבו מאושפז החולה כי יש להעבירו לבית חולים אחר; הודעה על כך תימסר לקרובו של החולה או לאפוטרופסו;

(ה) הסכמת המנהלים או הוראת הפסיכיאטר המחוזי בדבר העברת חולה תינתן בכתב.

אישור יציאה 51. (א) לא יינתן לחולה, לרבות חולה שנתקבל לבית החולים מרצונו החופשי, לצאת מבית החולים אלא באישור המנהל, אם מצבו הרפואי מאפשר זאת.
(ב) אין בתקנה זו כדי לגרוע מהוראות סעיף 30 לחוק.

חזרה מחופשה 52. (א) האחות האחראית למחלקה תרשום את דבר שובו של חולה מחופשה ותעריך את מצבו.

(ב) לא שב חולה במועד שנקבע לשובו מחופשה, תודיע על כך האחות האחראית למחלקה למנהל המחלקה.

(ג) החליט מנהל המחלקה כי יש מקום לנקוט אמצעים להחזרתו של החולה יודיע על כך למנהל.

(ד) המנהל יפעל להחזרת החולה בהתאם לסעיף 33 לחוק.

תיק אישי 53. לכל חולה מאושפז יהיה תיק אישי ובו 3 מדורים: מינהלי, רפואי ומשפטי; במדור המשפטי יימצאו כל העתקי עררים שהגיש החולה, במדור המינהלי - כל המסמכים על תשלומים והפקדות של חפצים שביצע, ובמדור הרפואי - כל מסמך הנוגע לבריאותו של החולה, בדיקות, מרשמים והוראות.

פרק ח': הוראות שונות

הערכה תקופתית של חולה 54. חולה המאושפז בבית-חולים תקופה רצופה העולה על ששה חודשים, ייבדק מדי ששה חודשים בידי פסיכיאטר של בית חולים; ממצאי הבדיקה, הנימוקים להמשך אשפוזו ותוכנית הטיפול שנקבעה עבורו יירשמו בפירוט בתיקו האישי.

עריכת חיפוש	55. חייבו נסיבות הענין עריכת חיפוש על גופו של חולה או מבקר בבית החולים, ייערך החיפוש על גופה של אשה בידי אשה ועל גופו של גבר בידי גבר.
סגירת חדרים	56. חדרים שאינם מיועדים לשימוש החולים יהיו נעולים, כשלא נוכח בהם עובד בית החולים.
אחריות המנהל	57. מנהל אחראי לקיומם של התנאים הדרושים לביצוע הוראות תקנות אלה.
עונשין	58. העובר על הוראה מהוראות תקנות אלה, דינו - מאסר שלושה חודשים, או קנס כאמור בסעיף 40 (2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ² , או שני העונשים כאחד.
ביטול תקנות	59. בטלות -
	(1) תקנות לטיפול בחולי נפש, התשי"ט-1959 ³ ; (2) תקנות לטיפול בחולי נפש (השגחה ופיקוח בבתי חולים), התשל"ז-1977 ⁴ .
תחילה	60. תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן.

(2) ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
(3) ק"ת התשי"ט, עמ' 1372, התשי"ס, עמ' 953.
(4) ק"ת התשל"ז, עמ' 2418; התשמ"ב, עמ' 234.

תוספת

טופס 1

(תקנה 2)

מדינת ישראל

משרד הבריאות

הוראה לבדיקה פסיכיאטרית כפויה

לפי סעיפים 6 או 7 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991

אני הפסיכיאטר המחוזי למחוז

בתוקף סמכותי מורה בזה כי:

.....
מספר זהות שם משפחה שם פרטי שם האב מין שנת לידה

טלפון

מיקוד

כתובת מלאה

יובא בדחיפות לבדיקה פסיכיאטרית כפויה לפי סעיף 6 לחוק

יובא לבדיקה פסיכיאטרית כפויה לפי סעיף 7 לחוק

..... (סמן X במשבצת המתאימה) תאריך הוצאת הוראת הבדיקה

..... נימוקים להוראת הבדיקה:

..... ההבאה לבדיקה תבוצע בידי:

המביא לבדיקה זכאי לקבל את עזרת המשטרה בעת הצורך ויהיה מוסמך להיכנס

לבית החולה או לכל מקום שבו נמצא החולה ובמיוחד לחצרים אלה:

נימוקים להוראת הבדיקה:

.....
המען או תיאור החצרים לשם ביצוע הוראה זו

אני מביא בזה לידיעת מפקד תחנת המשטרה/נפה/מרחב ב כי
הסמכתי את מבצעי הוראה זו, לקבל, בעת הצורך, את עזרת המשטרה.
אבקש בזה להגיש להם כל עזרה הדרושה והמבוקשת על ידם לשם ביצוע ההבאה,
בכפוף לסעיף 14 (3) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991.
הבדיקה תבוצע במקום: ביד:
הוראה זו תהיה בתוקף במשך עשרה ימים מיום נתינתה.

.....
חתימת הפסיכיאטר המחוזי

העתיקים:

- (1) מנהל היחידה שבה תבוצע הבדיקה הכפויה.
- (2) האחראי על ההבאה, ימלא את פרטי הביצוע:
תאריך שעה מקום הביצוע
הערות
- (3) משטרת ישראל (עותק זה יומצא למשטרה לשם קבלת עזרתה).
- (4) תיק פסיכיאטר מחוזי.

מדינת ישראל
משרד הבריאות
הוראת אשפוז כפוי
לפי סעיפים 9 (א) ו-10 (ב), 11 (ד), 15 (ה), 33 (2) ו-38
לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991

אני הפסיכיאטר המחוזי למחוז
בתוקף סמכותי מורה בזה כי:

מספר זהות	שם משפחה	שם פרטי	שם האב	מין	שנת לידה
-----------	----------	---------	--------	-----	----------

כתובת מלאה	מיקוד	טלפון
------------	-------	-------

יאושפז בבית החולים	בדחיפות לפי סעיף 9 (א) לחוק;	
יאושפז בבית החולים	לפי סעיף 9 (ב) לחוק;	
יאושפז בבית החולים	לפי סעיף 11 (ד) לחוק;	
יאושפז בבית החולים	לפי סעיף 15 (ה) לחוק;	
יאושפז לתקופה נוספת של	ימים מתאריך	עד תאריך
בבית החולים	לפי סעיף 10 (ב) לחוק;	
יוחזר לאשפוז בבית החולים	לפי סעיף 33 (2) לחוק;	

(סמן X במשבצת המתאימה) תאריך הוצאת ההוראת הבדיקה

הנימוקים להוראת האשפוז:

החולה יובא לאשפוז על ידי:

מבצעי ההוראת אשפוז זו יהיו זכאים לקבל את עזרת המשטרה בעת הצורך ויהיו מוסמכים להיכנס לבית החולה, או לכל מקום שבו נמצא החולה ובמיוחד לחצרים אלה:

המען או תיאור החצרים לשם ביצוע ההוראת האשפוז

אני מביא בזה לידיעת מפקד תחנת המשטרה/נפה/מרחב ב כי הסמכתי את מבצעי הוראה זו, לקבל, בעת הצורך, את עזרת המשטרה.
 אבקש בזה להגיש להם כל עזרה הדרושה והמבוקשת על ידם לשם ביצוע הוראה זו, בכפוף לסעיף 14 (3) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991.
 תנאי האשפוז יהיו
 הוראה זו תהיה בתוקף במשך עשרה ימים מיום נתינתה.

.....
חתימת הפסיכיאטר המחוזי

העתקים:

- (1) מנהל בית החולים שבו יהיה האשפוז
- (2) היועץ המשפטי לממשלה (באמצעות משרד הבריאות);
- (3) ועדה פסיכיאטרית מחוזית - לידי היושב ראש התורן;
- (4) האחראי על ההבאה, ימלא את פרטי הביצוע:
 תאריך שעה מקום הביצוע
 הערות
- (5) משטרת ישראל (עותק זה יומצא למשטרה לשם קבלת עזרה)
- (6) תיק פסיכיאטר מחוזי.

מדינת ישראל
משרד הבריאות

הארכת תקופת אשפוז כפוי בידי ועדה פסיכיאטרית
לפי סעיפים 10 (ג) ו-26 (א) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991

מספר זהות	שם משפחה	שם פרטי	שם האב	מין	שנת לידה
-----------	----------	---------	--------	-----	----------

(להלן - החולה), מאושפז באשפוז כפוי בבית חולים

על פי הוראת הפסיכיאטר המחוזי למחוז מיום

תאריך תחילת האשפוז הכפוי

תאריך ההארכה האחרונה של האשפוז הכפוי

הועדה הפסיכיאטרית המחוזית מחליטה בזה להאריך את האשפוז הכפוי של החולה לתקופה של עד

לפי סעיף 10 (ג) (ו) לחוק;

לפי סעיף 10 (ג) (2) לחוק;

לפי סעיף 26 (א) לחוק;

(סמן X במשבצת המתאימה)

נימוקים להוראת הבדיקה:

תאריך ההחלטה הועדה הפסיכיאטרית המחוזית למחוז

שם וחותימת חברי הועדה: (1) יושב ראש

(2) חבר

(3) חבר

העתיקים:

(1) מנהל בית החולים;

(2) פסיכיאטר מחוזי;

(3) היועץ המשפטי לממשלה (באמצעות משרד הבריאות).

מדינת ישראל
משרד הבריאות
הוראה לטיפול מרפאתי כפוי
לפי סעיף 11 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991

חלק א'

אל:

שם משפחה	שם פרטי	שם האב	מספר זהות
שנת לידה	כתובת מלאה	מיקוד	טלפון

להתייצב עד יום במרפאה

שם המרפאה כתובת טלפון

לקבל טיפול מרפאתי כפוי לתקופה של חודשים לפי סעיף 11 (א) לחוק;
להמשיך לקבל טיפול מרפאתי כפוי לאחר אשפוז לתקופה של חודשים
לפי סעיף 11 (ב) לחוק;
להאריך את הטיפול המרפאתי הכפוי לתקופה של חודשים לפי סעיף
11 (ג) לחוק תנאי הטיפול המרפאתי הכפוי ייקבעו בידי מנהל המרפאה.

אם לא תמלא אחרי הוראה זו, אהיה רשאי להורות על אשפוז בבית חולים
פסיכיאטרי.

תאריך הוצאת הוראת הטיפול
זכותך להגיש ערר על הוראה זו לועדה הפסיכיאטרית המחוזית.
מען הועדה:

.....
חתימת הפסיכיאטר המחוזי

חלק ב'

אל:

שם משפחה	שם פרטי	שם האב	מספר זהות
שנת לידה	כתובת מלאה	מיקוד	טלפון

אני הפסיכיאטר המחוזי למחוז בתוקף סמכותי

מורה לך בזה להתייצב עד יום במרפאה

שם המרפאה כתובת טלפון

לקבל טיפול מרפאתי כפוי לתקופה של חודשים לפי סעיף 11 (א) לחוק;
להמשיך לקבל טיפול מרפאתי כפוי לאחר אשפוז לתקופה של חודשים
לפי סעיף 11 (ב) לחוק;

להאריך את הטיפול המרפאתי הכפוי לתקופה של חודשים לפי סעיף
11 (ג) לחוק תנאי הטיפול המרפאתי הכפוי ייקבעו בידי מנהל המרפאה.

אם לא תמלא אחרי הוראה זו, אהיה רשאי להורות על אשפוזך בבית חולים
פסיכיאטרי.

תאריך הוצאת הוראת הטיפול

זכותך להגיש ערר על הוראה זו לועדה הפסיכיאטרית המחוזית.

מען הועדה:

הנימוקים להוראת הטיפול הם:

.....

חתימת הפסיכיאטר המחוזי

העתיקים:

- 1) מנהל המרפאה;
- 2) היועץ המשפטי לממשלה (באמצעות משרד הבריאות);
- 3) ועדה פסיכיאטרית מחוזית;
- 4) מנהל ביה"ח (לפי סעיף 11 (ב) לחוק);
- 5) תיק פסיכיאטר מחוזי;

מדינת ישראל
משרד הבריאות

**טופס זכויות וחובות למתאשפז ביחידה פסיכיאטרית
לפי סעיף 35 (ו) לחוק טיפול בחולי נפש, התנשנ"א-1991**

1. לשם אשפוז בבית חולים תיבדק/י בדיקה רפואית, נפשית וגופנית.
2. בעת קבלתך לבית החולים יינתן לך הסבר כללי על בית החולים, על מצבך ועל הצורך באשפוז; כמו כן יימסר לך מידע והסבר אודות זכויותיך וחובותיך.
3. אשפוז בבית החולים מותנה בהסכמתך, אלא אם כן הובאת לאשפוז -
 - (1) בתוקף צו של בית המשפט;
 - (2) בתוקף הוראת אשפוז של הפסיכיאטר המחוזי;
 - (3) לפי קביעת מנהל בית החולים בדבר הצורך באשפוז הדחוף.
4. עם קבלתך לאשפוז תתבקש/י לחתום על טופס הסכמה לקבלת טיפול; אם אושפזת מרצונך יינתן לך טיפול רפואי, למעט טיפול חירום, רק בהסכמתך; הסכמה זו אינה כוללת טיפולים מיוחדים, שלהם תתבקש/י להסכים בנפרד. אם תסרב/י לקבל טיפול רפואי, רשאי מנהל בית החולים לשחררך מן האשפוז.
5. אשפוז יארך עד שמצבך הרפואי יאפשר את שחרורך. אם אושפזת מרצונך, זכותך לבקש, בכתב, ממנהל בית החולים לשחררך מהאשפוז; על המנהל לשחרר אותך תוך 48 שעות ממועד הגשת בקשתך, אלא אם כן תוצא לגביך, בפרק הזמן האמור, הוראת אשפוז עקב מצבך הרפואי.
6. אם אושפזת בתוקף הוראת אשפוז של פסיכיאטר מחוזי, זכותך לערור על כך בפני הועדה הפסיכיאטרית המחוזית; את בקשת הערר באפשרותך להגיש באמצעות מנהל בית החולים הפסיכיאטר המחוזי או ראש שירותי בריאות הנפש במשד הבריאות.
7. אם אושפזת בתוקף צו אשפוז של בית משפט או בהוראת פסיכיאטר מחוזי - יינתן לך טיפול, לרבות טיפול מיוחד, גם ללא הסכמתך.

8. אין להעביר מהמוסד שבו את/ת מאושפז/ת למוסד פסיכיאטרי אחר אלא בהסכמתך; אם את/ת מתנגד/ת להעברה - אין להעבירך אלא בהסכמת הפסיכיאטר המחוזי ובמקרים מיוחדים - בהוראת ראש שירותי בריאות הנפש במשרד הבריאות.

9. המטרה העיקרית של אשפוזך היא קבלת טיפול רפואי, זכותך לקבל טיפול רפואי וסיעודי, מזון ותרופות בהתאם למצבך הרפואי, הנפשי והגופני על פי התנאים וההסדרים הנהוגים במערכת הבריאות בישראל. אם אין לרשותך אמצעים כלכליים יספק לך בית החולים דמי כיס בהתאם למקובל.

10. זכותך להחזיק בחפצים אישיים במידה סבירה, ללבוש את בגדיך האישיים, הכל בהתאם למצבך ולתנאים הנהוגים בבית החולים.

11. זכותך לשמור על קשר עם בני משפחתך וידידיך, באמצעות טלפון, משלוח וקבלה של מכתבים סגורים וקבלת אורחים בשעות הביקור; דמי הדואר והטלפון יהיו על חשבונך, גם אם מצבך הרפואי אינו אפשר קיום כל הקשרים האמורים, תישמר לך זכותך לשלוח מכתבים סגורים לעורך דינך, לאפוטרופסך, לפסיכיאטר המחוזי, לועדה הפסיכיאטרית וליועץ המשפטי לממשלה.

12. הנך זכאי/ת לחופש תנועה בתוך בית החולים. אם אין מצבך הרפואי מאפשר זאת, רשאי רופאך להחליט על הגבלת התנועה עד לשיפור במצבך; חופשות מחוץ לכותלי בית החולים הן חלק מתכנית הטיפול וייתנו לך בהתאם לשיקולי הצוות המטפל.

13. כל מידע שאת/ה מוסר/ת או שנמסר עליך הוא סודי, הצוות המטפל יעביר מידע אודותיך רק לגורמים רפואיים מוסמכים או על פי דין. לכל גורם אחר כגון: בני משפחתך, ידידיך ומוסדות שונים, יימסר מידע בהסכמתך, או בהתחשב במצב הרפואי, לפי שיקולי הצוות המטפל.

14. הנך זכאי/ת לקבל מידע אודות מצבך; מידע זה יימסר לך לפי שיקול דעתו של הרופא.

15. זכותו של משרד הבריאות לקבוע את שיעור השתתפותך בדמי אשפוזך בהתאם לתקנות בנושא זה.

16. זכותך לשמור ולנהל את רכושך גם בזמן אשפוזך, אלא אם כן קבע המנהל, בכתב, שאינך מסוגל/ת לדאוג לענייניך; על קביעה כזו הנך רשאי/ת לערור בפני הועדה הפסיכיאטרית.

17. בית החולים יאפשר לך לשמור על אמונתך, תרבותך ומנהגיך.

18. חובתך להתחשב בזולת, לכבד את הצוות ואת כל האנשים הנמצאים בבית החולים; עליך לשמור על הנקיון, השקט והפרטיות של החולים האחרים ולא לפגוע בגופם וברכושם.

19. הצוות רואה בך שותף/ה פעיל/ה לתכנון הטיפול בך ולשינויים בו; התקדמות טיפולך תלויה במידה רבה בשיתוף הפעולה שלך. הצוות מצפה שתקח/י חלק פעיל בפעילויות, בטיפולים ובתכניות השונות המיועדות לך.

אני מאשר בזה כי הוסבר לי תוכן הכתוב:

שם המתאשפז	מס' זהות	חתימת המתאשפז
שם איש צוות שהסביר למתאשפז את תוכן הטופס		
תפקידו		
חתימת איש צוות		
תאריך		

העתקים:

1. קרוב משפחה.
2. תיק המתאשפז.

מדינת ישראל
משרד הבריאות
הסכמה לאשפוז מרצון ולקבלת טיפול
לפי סעיף 4 (א) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991

1) אני, _____ מספר זהות _____ שם משפחה _____ שם פרטי _____ שם האב _____ מין _____ שנת לידה _____

העומד להתאשפז/המאושפז (*) בבית חולים פסיכיאטרי _____
מצהיר בזה ומאשר בחתימתי כי אני מסכים להיות מאושפז בבית חולים פסיכיאטרי,
זאת לאחר שהוסברו לי, בשפה מובנת, הנסיבות הרפואיות לאשפוז, תנאי האשפוז
ואפשרויות הטיפול.

אני מסכים שהרופאים, הסגל הסיעודי וכל צוות העובדים, הן המועסקים על ידי בית
החולים והן המזומנים על ידו, יקבעו ויבצעו את הבדיקות והטיפולים הנחוצים לי לפי
שיקול דעתם המקצועי ובהתאם לנסיבות.

אני מאשר שלא ניתנה לי כל הבטחה בדבר תוצאות הטיפולים, הבדיקות וההליכים
הרפואיים שאעבור בבית החולים, וכי ידוע לי ואני מסכים שהטיפולים בבית החולים
ייעשו בידי מי שהדבר יוטל עליו בהתאם לנהלים ולהוראות הקיימים בבית החולים.
אני מצהיר בזה כי לא הובטח לי שיעשו כולם או חלקם בידי אדם מסוים.

שם וחתימת החולה / אפוטרופסו :

שם משפחה _____ שם פרטי _____ חתימה _____ תאריך _____ מען _____

2. שם וחתימה של מי שמביא את החולה לאשפוז:

הריני מאשר בזה כי הסכמת החולה לאשפוז ולקבלת טיפול נחתמה בנוכחותי.

שם משפחה _____ שם פרטי _____ חתימה _____ תאריך _____

הקרבה _____ המען _____

3. אני מאשר בזה כי הטופס נחתם בפני:

שם _____ תפקיד בבית החולים _____ חתימה _____ תאריך _____
(* מחק את המיותר)

מדינת ישראל
משרד הבריאות

**הסכמה של מאושפז מרצון לקבלת טיפול מיוחד
לפי סעיף 4 (א) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991**

1) אני,, מספר זהות שם משפחה שם פרטי שם האב מין שנת לידה

המטופל ביחידה
מצהיר בזה ומאשר בחתימתי כי הוסבר לי בשפה מובנת מצבי הרפואי והטיפול
הרפואי המיוחד שעלי לקבל לרבות הצורך במתן הרדמה והתוצאות העלולות להיגרם
מן הטיפול.

שם הטיפול:

ההסבר ניתן לי על ידי
שם תפקיד

אני מסכים שהרופאים, הסגל הסיעודי ואנשי צוות אחרים יבצעו את הטיפולים
הנחוצים לפי שיקול דעתם המקצועי ובהתאם לנסיבות.

אני מאשר שלא ניתנה לי כל הבטחה בדבר תוצאות הטיפולים, הבדיקות וההליכים
הרפואיים שיינתו לי בבית החולים וכי ידוע לי ואני מסכים שהטיפולים בבית החולים
ייעשו בידי מי שהדבר יוטל עליו בהתאם לנהלים ולהוראות הקיימים בבית החולים.
אני מצהיר בזה כי לא הובטח לי שיעשו כולם או חלקם בידי אדם מסוים.

שם וחתימת החולה / אפוטרופסו :

.....
שם משפחה שם פרטי חתימה תאריך מען

אני מאשר בזה כי הטופס נחתם בפני:

.....
שם משפחה שם פרטי חתימה תאריך

.....
הקרבה המען

(* מחק את המיותר

מדינת ישראל
משרד הבריאות
בקשה לשחרור מבית חולים פסיכיאטרי
לפי סעיף 4 (ב) ו-30 (א) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991

לכבוד
מנהל בית החולים

הנדון:

שם משפחה	שם פרטי	שם האב	מספר זהות
המאושפז בבי"ח פסיכיאטרי מתאריך			
אני החתום מטה מבקש בזה להשתחרר מאשפוז בבית החולים.			
שם וחתימת מבקש השחרור/אפוטרופסו (*):			

שם משפחה	שם פרטי	חתימה	תאריך	מען
(*) מחק את המיותר				

כ"ה בניסן התשנ"ב (28 באפריל 1992)

אהוד אולמרט
שר הבריאות

הוראות והודעות

סיוון תשס"ז

מאי 2007

למנויים שלום,

להלן רשימת כל הוראות התעריפים בציון תאריך התחולה שבו פורסמו.
הוראה שתאריך עדכונה מתפרסם בחוזר הזה, מצויינת בכוכבית (*).
מידע על שינויים בתעריפים אפשר לקבל בטלמסר 03-7653305.

מידע בכתב על שינויים בתעריפים אפשר לקבל בטלפון 02-6708335.

תאריך תחולה	מס' ההוראה	פ ר ק
1.1.2007	1.2	1
1.6.2006	1.15	
2006-2007	1.23 (*)	
2006-2007	2.1	2
1.5.2006	2.10	
1.7.2006	3.2	3
1.4.97	3.6	
1.7.2006	3.8	
1.4.2007	3.14	
2006	3.15	
1.4.2007	3.18 (*)	
1.1.2004	3.19	
1.4.2007	3.21 (*)	
1.4.2006	3.22	
1.7.2006	3.27	
1.7.2006	3.28	
1.7.2006	3.33	
1.7.2006	3.36	
1.4.2007	4.7 (*)	4
1.4.2007	4.7/א (*)	
1.7.2005	4.9 ג'	
1.7.2006	4.9 ד'	

1.9.2002	5.3	5
1.1.2006	5.7	
1.11.2006	5.10	
1.9.2006	5.13	
1.9.2004	6.4	6
1.4.2006	6.7	
1.2.2007	6.13	
1.9.2006	6.20	
1.9.2007	(10.4 + 14.12 + 6.15 + 5.9=)	8
1.9.2006	8.12	
1.9.2002	8.15	
1.11.2006	8.17	
1.7.2006	8.18	
1.9.2002	8.19	
1.9.2006	ד' 8.28	
1.9.2006	ה' 8.28	
1.2.2007	(8.26=) 8.29	
1.9.2006	8.30	
1.9.2006	8.38	
1.7.2003	9.3	9
1.9.2006	10.2	10
1.7.2006	10.3	
1.7.2006	10.5	
1.9.2000	14.2	14
1.9.2006	ה' 1/ (5.6 א')	
1.9.2006	ה' 2/ (5.6 ב')	
1.7.2006	14.13	
1.9.2002	14.16	
1.7.2006	15.1	15
1.7.2006	17.1	17
1.4.2000	18.1	18

לידיעתכם - תעריפי הרכישה והמנוי לאוגדן תע"ס מעודכן (מיום 1.1.2003):

370 ש"ח	אוגדן מעודכן לציבור
370 ש"ח	אוגדן מעודכן למחלקות לשירותים חברתיים
350 ש"ח	דמי מנוי לעדכון הוראות
25 ש"ח	אוגדן ריק

עדכון מדד, תוספת יוקר ונקודת זיכוי 2006
 =====

חודש	שינוי במדד	שינוי בתוספת היוקר	ערך נקודת זיכוי
ינואר 2006	-0.3%		178
פברואר 2006	0.6%		178
מארס 2006	0.3%		178
אפריל 2006	0.9%		178
מאי 2006	0.0%		178
יוני 2006	0.1%	2.1%	178
יולי 2006	0.1%		178
אוגוסט 2006	0%		178
ספטמבר 2006	-0.9%		178
אוקטובר 2006	-0.7%		178
נובמבר 2006	-0.2%		178
דצמבר 2006	0.0%		178
ינואר 2007	-0.1%		178
פברואר 2007	-0.3%		178
מארס 2007	0.2%		178

הערה: ערך נקודת זיכוי מעודכנת אפשר לקבל מהיום ה-20 בכל חודש,
בתא טלמסר שמספרו 03-7653305.

**נתונים בסיסיים לתחשיבים של
קצבאות הבטחת הכנסה וקצבאות ילדים
הניתנות בידי המוסד לביטוח לאומי
=====**

1. ערך נקודת הזיכוי - תחולה: 1.1.2004 178 ש"ח

2. א. שכר מינימום לשעה: 19.95 ש"ח

ב. שכר מינימום לחודש: 3,710.18 ש"ח

ג. שכר חודשי ממוצע: 7,277 ש"ח

(לפי סעיף 1 לחוק)

ד. שכר חודשי ממוצע לגמלאות

הביטוח לאומי (לפי סעיף 2 לחוק) 7,383 ש"ח

א. קצבאות ילדים

קצבאות ילדים למשפחה (בש"ח)

מס' ילדים

*עבור ילדים שנולדו עד 31.5.2003

148	1
296	2
474	3
803	4
1,132	5
1,461	6
329	לכל ילד נוסף

* עבור כל ילד שנולד מ-1.6.03 ואילך ישולמו 148 ש"ח.

ב. קיצבאות המוסד לביטוח לאומי

קצבת נכות	גימלת הבטחת הכנסה (שעור רגיל ***)	קיצבת זיקנה ** לרבות השלמת הכנסה *** (לפי חוק הבטחת הכנסה)*	קיצבת זיקנה (לפי חוק הביטוח הלאומי)	הרכב המשפחה
(לפי חוק הבטוח הלאומי)	(לפי חוק הבטחת הכנסה)*	(לפי חוק הבטחת הכנסה)*	(לפי חוק הביטוח הלאומי)	
-----	-----	-----	-----	-----
1,937	1,374	2,181	1,159	יחיד
2,712	2,005	3,464	1,524	יחיד+1
3,487	2,240		1,889	יחיד+2
2,905	1,838	3,229	1,738	זוג
3,680	2,005	4,002	2,103	זוג+1
4,454	2,240		2,468	זוג+2

(* בענין זכאות לקיצבת הבטחת הכנסה ראה הוראה 3.7 בתע"ס.

(** בחישוב הכנסה לזקנים יש לבדוק את הסכום המשולם בפועל ע"י המוסד לביטוח לאומי.

(*** לצורך טבלה זו יחיד+1 / יחיד + 2 הינו אלמן/אלמנה או משפחה חד הורית המוכרת כזו עפ"י חוק משפחות חד-הוריות.

ג. קצבאות שאריים

לרבות שאריים עם השלמת הכנסה	קצבת שאריים (לפי חוק הביטוח הלאומי)	הרכב המשפחה
2,181	873	אלמן/אלמנה בני 40-50 בלי ילדים
2,181	1,159	אלמן/אלמנה בני 50+ בלי ילדים
3,464	1,703	אלמן/אלמנה + 1 ילד
4,237	2,247	אלמן/אלמנה + 2 ילדים
773	544	לכל ילד נוסף

ד. גימלה לזכאי חוק ביטוח סיעוד

גימלה מלאה בעד שרותי סיעוד שיעורה 37.5% מהשכר הממוצע במשק עפ"י חוק הבט"ל, לפי סעיף 1א לחוק - שכר וגימלאות.
גימלה חלקית בעד שרותי סיעוד שיעורה 25% מהשכר הממוצע במשק עפ"י חוק הבט"ל. - סעיף 1א לחוק שכר וגימלאות.
הזכאות נקבעת על פי החוק המפורסם בהוראה 4.2 בתע"ס.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

**תעריפי השירותים הניתנים באמצעות
השירות לרווחת הפרט והמשפחה**

=====

התעריפים בתוקף מ-1.4.2007

- א. שעת טיפול של עובד המועסק ישירות בידי הרשות המקומית 24.85 ש"ח
- ב. שעת טיפול של עובד סמך-מקצועי המועסק בידי עמותה עד 37.71 ש"ח
- ג. שעת טיפול של עובד סמך-מקצועי המועסק בידי חברה עד 40.53 ש"ח
- ד. שעת טיפול לגוף פרטי באילת (בלי מע"מ) 35.27 ש"ח
- ה. יום סדנא להעשרת חיי משפחה בתנאי נופש 2001 - עמותה 340 ש"ח
2009 - חברה פרטית 340 ש"ח
- ו. פטור מניכוי מס במקור 3,960 ש"ח (תחולה: 1.1.2004)
בהוצאה חד-פעמית
- ז. הפעלות מרכזי אבחון להורים ולילדים (תחולה: 1.4.2001)
- תעריף ליחיד 1,300 ש"ח
תעריף למשפחה 6,100 ש"ח

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

דמי החזקה של זקן במעון

=====

בהודעה זו מפורטים תעריפים: דמי החזקה במעונות,
 במשפחות אומנה
 במעונות לחולים כרוניים
 קיצבאות זיקנה.

א. תעריפי החזקה חדשיים במעונות:

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריף	סכום בש"ח לעצמאי לתשוא	
0576	בית שוודיה (מט"ב)	175	5,808	
0793	עידן הזהב, ירושלים	175	5,808	
0805	בונים חופשיים נהריה	691	6,016	
0821	אופקים	175	5,808	
0838	נאות בארי	623	6,169	
1041	נאות אבי - אשקלון	693	5,241	
1042	בית יונה - באר שבע	694	5,613	
1123	ותיקי תל אביב	619	5,722	
1125	ערוגת הבושם, בני ברק	618	5,224	
2001	בית רונית, נהריה	676	5,781	-
2002	גני אבות, קרית טבעון	626	5,923	
2003	בית אבות ע"ש ל. רקנטי פ"ת	175-682	5,808	2,758
2006	מעון סיני ותקוה, חיפה	175	5,808	
2009	זילברמן, נהריה	676	5,781	- (***)
2013	מושב זקנים בוכרים ירושלים	683-673	5,700	2,624
2015	בית אבות ע"ש צימרמן, רעננה	659-660	5,882	2,687
2016	בית אבות אורנים, גדרה	686	6,204	
2017	מושב זקנים מונטיפיורי, פ"ת	675	5,438	-
2018	בית אבות הבולגרים, ראשל"צ	175	5,808	-
2019	בית אבות, הרצליה	668	5,646	-
2020	באבוב, בת-ים	678	6,075	-
2022	מושב זקנים המאוחד, י-ם	648-649	5,860	3,860
2023	דבוריה	684	5,990	-

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריף	סכום בש"ח לעצמאי	לתשוא
2024	מעון נוף כנרת, טבריה	676	-	5,781
2027	צהלון, יפו	661	-	5,749
2028	נאות אבי, אור יהודה	677	-	6,492
2033	נוה מאיר ושלמה, תל-אביב	699-698	4,116	6,167
2034	מעון ויזרע יצחק, ירושלים	679	-	5,343 (***)
2037	מעון זקנים, עפולה	175-176	3,726	5,808
2038	נוה שמחה, ירושלים	696	-	6,518
2040	גן דוד, רחובות	657	-	6,159
2041	מנגוני, נהריה	680	-	6,142
2042	ביחד (2) בני ברק	677	-	6,492
2043	נוף טבריה - רמת טבעון	195	-	5,830
2044	מרכז הורים, נהריה	645	-	7,257 (*)
	מרכז הורים, בית ליליאן, עכו	678	-	6,075
2046	ב"א ויזניץ, בית שלום ב"ב	185	-	5,178
2047	בית מנוחה לזקנים, בני ברק	175	-	5,808
2048	ירדן, נהריה	643	-	5,638
2049	עדן, נהריה	641-642	3,802	5,706
2051	מעון קשישים, עוספיה	675	-	5,438
2052	מושב זקנים אלנבי תל אביב	175	-	5,808
2053	וינודור, חיפה	697	-	5,809
2054	נאות אבי, יפו	677	-	6,492
2055	בן יהודה, חיפה	195	-	5,830
2056	גל עד (תל השומר)	647	-	6,176
2057	מתן, ערד	195	-	5,830
2058	מעון כללי, קרית מנחם י-ם	686	-	6,204
2060	בית אליסיה, ירושלים	175	-	5,808
2062	נוף העמק, נצרת עילית	684	-	5,990
2064	בית אבות ע"ש היילפרן, אשקלון	175-176	3,726	5,808
2065	קרית צ'אנו, נתניה	666	-	6,164
2066	מעון, דימונה	684	-	5,990

(*) תעריף עבור קליטה חריגה בלבד באישור השירות לזקן בירושלים
 (**) זקן תשוא
 (***) אין קליטות חדשות

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריף	סכום בש"ח לעצמאי לתשוא	
2067	מעון אשדוד	663	-	6,384
2068	בית הדקל - פ"ת	669		5,389
2070	רמת טבעון	677	-	6,492
2071	מעון סנט-פרנסיס, נצרת	175	-	5,808
2075	בית אבות, באר שבע	175-176	3,726	5,808
2077	בית אבות גרינשטיין, נתניה	639-640	4,178	6,228
2079	עד 120 חדרה	175-176	3,726	5,808
2080	מעון חוף הסלע, בת-ים	195	-	5,830
2081	שלווה, גבעתיים	175		5,808
2081	שלווה, גבעתיים (חריג)	177		7,257 (*)
2082	לו קנר	175		5,808
2083	עכו	175	-	5,808
2084	משה"ד, הרצליה	638-637	3,666	5,498
2085	סוכת שלום, צפת	178-179	3,906	5,866
2089	ורד הכרמל, חיפה	676		5,781
2090	מעון ספרדים, חיפה	175-176	3,726	5,808
2091	בית אבות סנהדריה, ים	650-651	3,959	5,946
2093	בית דינה, חיפה	668	-	5,646
2094	מעון הורים -			
	כולל שומרי חומות ירושלים	652	-	6,129
2095	גיל הזהב, נתניה	680	-	6,142
2097	דור לדור / מעוז הזהב	632	-	5,708
2099	תפארת בנים - נתניה	630		5,970
2101	חמדת הורים, חיפה	636	-	5,830
2102	בית אבות עדנה, קרית טבעון	195		5,830
2106	בית אבות כרמלה, קרית טבעון	633	-	6,374
2270	ירושלים של זהב, ירושלים	195		5,830
2280	בית אבות בית עמי, נתניה	195		5,830
2281	בית אבות דורון, קיבוץ אושה	653		5,589
2400	בית אבות נוה שלום	653		5,589
2444	בית אבות פנורמה	676		5,781 (***)
2501	בית כרמי - נווה גל	195		5,830
2513	בית אבות - מרגש בע"מ	195		5,830
2810	בית שחם, זכרון יעקב	195		5,830

(*) תעריף עבור קליטת זקן חריג באישור השירות לזקן בירושלים

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריך	סכום בש"ח לעצמאי לתשוא
2811	נאות יהוד, יהוד	195	5,830
2838	בית יערה, חיפה	632	5,708
2839	בית מרגוע, קרית טבעון	632	5,708
2840	בית קרונפלד, נהריה	195	5,830
2841	בית רחל, קרית טבעון	632	5,708
	בית קשת, רמת גן	632	5,708
2847	נוף כרמיאל, כרמיאל	195	5,830
2848	בית פנינה קרית חיים	195	5,830
2891	ארץ הצבי, נתניה	653	5,589
2946	זאת הברכה, מושב אורה	653	5,589
2996	עדנה, נהריה	676	5,781
3117	בית בראט, כרמיאל	175	5,808
3185	גבעת השלושה	197-175	5,808 3,541
3194	ביחד, (עטרת אבות) בני-ברק	678	6,075 -
3224	נווה שבא, באר שבע	195	5,830
3225	משכנות פז, בת ים	195	5,830
3226	מעון הרופא, חיפה	175	5,808
3302	בית נועם, רגבה	195	5,830
3372	חיי שרה, נתניה	195	5,830
3401	בית דניאל, חיפה	175	5,808
3521	איתנים, באר שבע	195	5,830
3643	בית שלום, הרצליה	195	5,830
3832	בית אבות אמאן, יפיע	685	5,475
3818	בית רבקה, חולון	195	5,830
4086	תפארת בנים, ירושלים	175	5,808
4085	נאות מרגוע, נס ציונה	195	5,830
4209	הוד אדומים	195	5,830
4165	בית אבות רמת גן	175	5,808

(**) אין קליטות חדשות

ב. מוסדות "משען" (בתי אבות)

סמל מעון	שם המוסד	סמל תעריף	סכום בש"ח	עצמאי	תש"ח	שכ"ד
2008	"כרמל", חיפה	692	5,790			
2026	גבעתיים	692	5,790			
2029	"גונן" קלקטיב י-ם	692	5,790			
2035	אינדיבדואלי חולון	692	5,790 (***)			
2039	אינדיבדואלי "אפעל"	692	5,790 (***)			
2072	אינדיבדואלי רמת אביב	180-692-181	5,790	2,344	583	

ג. מוסדות מלב"ן לשעבר

סמל מעון	שם המוסד	סמל תעריף	סכום בש"ח	לעצמאי	לתש"ח
2036	ראשון לציון	169-171	6,356	3,954	
2073	נתניה	169-171	6,356	3,954	
2076	פרדס חנה	169-171	6,356	3,954	

ד. קיצבאות זקנה המשולמות בידי הביטוח הלאומי (*) תחולה: 1 ביולי 2006

1. קצבת זקנה ללא השלמה 2. קצבת זקנה עם השלמה

ליחיד - 1,159	ליחיד - 2,181
לזוג - 1,738	לזוג - 3,229

ה. ערך נקודת זיכוי - 178 ש"ח תחולה: 1 בינואר 2004

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

(***) אין קליטות חדשות

ארוחות חמות וטיפול יום

=====

להלן התעריפים המעודכנים - לארוחות לזקנים ולטיפול יום.

א. ארוחות חמות

עלות כוללת לארוחה חמה בבית הזקן - סמל תעריף 7201	11.00 ש"ח
(מצרכים+הכנה+הובלה)	
השתתפות מינימלית של הזקן	5.50 ש"ח

ב. מרכזי יום (רגיל)

סמל תעריף - 7002 (עמותות)	
סכום - 95 ש"ח	
סמל תעריף - 7004 (פרטי)	
סכום - 95 ש"ח	

ג. מרכזי יום ארוכים

סמל תעריף - 7006 (לציבור חוק ביטוח סיעוד)	
סכום - 37 ש"ח	
סמל תעריף - 7005 (למופגי רוחה, מהבוקר עד הערב)	
סכום - 132 ש"ח	

ד. טיפול אישי בזקן – (תחולה 1.4.2007)

1. שעת טיפול של עובד-סמך מקצועי המועסק בידי הרשות 24.85 ש"ח
2. שעת טיפול של עובד סמך-מקצועי המועסק בידי עמותה או בידי מט"ב 37.71 ש"ח
3. שעת טיפול סיעודי בזקנים בידי מט"ב 37.71 ש"ח
4. שעת טיפול של עובד סמך-מקצועי המועסק בידי חברה 40.53 ש"ח
5. שעת טיפול סיעודי בזקנים בידי חברה 40.53 ש"ח
6. שעת טיפול באמצעות קופת-חולים 26.42 ש"ח
7. שעת טיפול לגוף פרטי באילת (בלי מע"מ) 35.27 ש"ח

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

נספח א' להוראה 8.4 בתע"ס תאריך תחולה: 1 בספטמבר 2007
 נספח א' להוראה 5.9 בתע"ס
 נספח א' להוראה 6.15 בתע"ס
 נספח א' להוראה 14.12 בתע"ס
 נספח ג' להוראה 10.4 בתע"ס

**טבלת השתתפות הורים בפנימיות ובמשפחות אומנה
 לשנת הלימודים תשס"ח**

=====

דרגה	הכנסה ממוצעת לנפש (ברוטו) אפריל 2007 (בש"ח)	שיעור התשלום החודשי (בש"ח)
1	עד 542	171
2	543 - 571	220
3	572 - 604	269
4	605 - 633	317
5	634 - 662	366
6	663 - 691	415
7	692 - 720	464
8	721 - 753	513
9	754 - 786	562
10	787 - 815	610
11	816 - 848	659
12	849 - 880	708
13	881 - 917	757
14	918 - 950	806
15	951 - 986	855
16	987 - 1,022	903
17	1,023 - 1,051	952
18	1,052 - 1,081	1,001
19	1,082 - 1,113	1,050
20	1,114 - 1,157	1,099
21	1,158 - 1,288	1,190
22	1,289 - 1,437	1,282
23	1,438 - 1,604	1,373
24	1,605 - 1,794	1,465
25	1,795 - 2,001	1,556
26	2,002 - 2,230	1,648
27	2,231 - 2,503	1,739
28	2,504 - ומעלה	1,831

נחום איצקוביץ
 המנהל הכללי

משרד הרווחה
והשירותים החברתיים

חוזר המנהל הכללי

ס"ז 178
סיוון תשס"ז
מאי 2007

אתרנו באינטרנט: www.molsa.gov.il
ממשל זמין: www.gov.il